

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש

על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

לחבון דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

זהר הקדוש - ספרא דצניעותא

פירקא המישאה

(ישעיה א) הוּי גוֹי חוֹטֵא עִם כְּבֹד עוֹן זָרַע מְרַעִים בְּנִים וְגוֹ'. שְׂבַעַה דְרַגְוִין יוֹדֵד הִי"ה רִי"ה הִי"ו רִי"ו אֶפְיֵק ד' הִי"ה הוֹי"א, הִי"ה אֶפְיֵק רִי"ו ד'וֹ לְבַר אֶסְתִּיר אָדָם דְּכַר וְנוֹקְבָא דְאִינוּן ד'וֹ דְכְתִיב בְּנִים מְשִׁחִיתִים.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא. בְּרֵאשִׁית מְאֹמֵר. בְּרָא חַצִּי מְאֹמֵר. אֵב וּבֶן. סְתִים וְנִלְיָא. עֵרָן עֵלְאָה דְסְתִים וְנִנְיֹו. עֵרָן תְּתָאָה, נְפִיק לְמִטְלָטְלִי (ס"א לְמִטְלָטְלוֹ) וְאֶתְגַּלְיָא יְהוֹ"ח. י"ח. אֱלֹהִים. אֵת. אֲדָנִי אֱהוּ"ה. יְמִינָא וְשְׂמֹאלָא בְּחֵדָא אֲשֶׁתְּתַפְּנֹו, הַשְּׂמִימִם. וְאֵת, דְכְתִיב, (דְבַח הַיּוֹמִים א ז כט) וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח אִינוּן בְּחֵדָא אֲשֶׁתְּתַפְּנֹו. הָאָרְצִי, דְכְתִיב, (תְּחִלִּים ח) מִזֶּה אֲדִיר שְׂמֵךְ בְּכָל הָאָרְצִי. (ישעיה ו) מִלֵּא כָל הָאָרְצִי כְבוֹדוֹ.

וְהוּי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים, עֵתִיקָא לְזַעֲרָא, אֲתַפְּרַשׁ, וְאֲתַדְבַּק. לֹא אֲתַפְּרַשׁ מִמֶּשׁ פּוֹמָא מִמְלַל רַבְרַבָּן. אֲנִתִיק וְאֲתַעֲטֵר בְּכַתְרִין זַעֲרִין, בְּחִמְשָׁה זִינוּן מוֹם, וּבְכְתִיב (בְּמִדְבָר יט) וְנָתַן עֲלֵינוּ מוֹם חַיִּים. (ירמיה י) הוּא אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם. (תְּחִלִּים קטו) אֲתַחֲלֵף לְפָנַי יי' בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. (שְׂמוּאֵל א כה) וְהִתְהַה נֶפֶשׁ אֲדָנִי צְרוּרָה וְגוֹ'. וְעַן הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן. י"ה, יו"ד ה"א, אֱהוּי בֵּין מוֹם לְמוֹם. מוֹם שְׁלִימוֹן, וּמוֹם דְלֹא שְׁלִימוֹן. רַחֲמִין שְׁלִימוֹן, רַחֲמִין דְלֹא שְׁלִימוֹן. (בְּרֵאשִׁית ו) וַיֹּאמֶר יי' לֹא יֵדוּן רִוְחִי בְּאָדָם לְעוֹלָם בְּשֹׁנֶם הוּא בְּשָׂר. וַיֹּאמֶר יי', כִּד אֲתִישָׁבָא בְּזַעֲרָא. מִכָּאֵן (נ"א דכד אֲמַר בְּשֵׁם אֲמַר) (לומד) דְכַר. דְעִתִיקָא סְתִים קְאָמַר לֹא יֵדוּן רִוְחִי בְּאָדָם דְלַעֲיָלָא, מִשׁוּם דְכַהֲוֹא רִוְחָא דְאֶתְנַשְׁבָּא מִתְרִין נִוקְבִין דְפִרְדֵּשְׁקָא, מְשִׁיף לְתַתָּא.

וּבְגִין כֵּךְ פְּתִיב (יְמוֹ עוֹלָם) וְהוּי וְיָמוֹ מִזֶּה וְעֵשְׂרִים שָׁנָה. יו"ד שְׁלִים וְלֹא שְׁלִים. י' בְּלַחֲדוּי מִזֶּה. תְרִין אֲתוּוֹן תְרִין זְמַנִּין, מִזֶּה וְעֵשְׂרִים שָׁנָה. י' בְּלַחֲדוּי כִד (דף קע"ט ע"א) אֶתְגַּלְיָא בְּזַעֲרָא, אֲתַמְשֵׁף בְּעֵשֶׂר אֶלְפִין שְׁנִין. מִכָּאֵן כְּתִיב, (תְּחִלִּים קלט) וְתַשֵּׁת עָלַי בַּפֶּכֶת. (בְּרֵאשִׁית ו) הַנְּפִלִים הוּי בְּאָרְצִי, הוּינֹו דְכְתִיב וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהִיָּה לְאַרְבַּעַה רְאשִׁים. מִזֶּה דְאֲתַפְּרַשׁ גְּנִתָא, אֲקָרִי הַנְּפִלִים, דְכְתִיב וּמִשָּׁם יִפְרֹד. הוּי בְּאָרְצִי בְּיָמִים הַחֵם, וְלֹא לְבַתֵּר זְמַנָּא. עַד דְאֵתָא יְהוֹשֻׁעַ, וּבְנֵי הָאֱלֹהִים אֶסְטְמְרוּ.

עַד דְאֵתָא שְׁלֵמָה וּבְנֹות הָאָדָם אֶתְבְּלָלָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (קְהֵלֶת ב) וְתַעֲנֹנֹותַי. תַעֲנֹנֹות קָאֲרִי (תַעֲנֹנֹות לֹא קָאֲרִי) בְנֵי הָאָדָם (נ"א דְאֶתְרַמְיוּ) דְאֶתְרַמְיוּ מִהָאִי רִוְחִין אֲחֵרִין, דְלֹא אֲתַבְּלָלוּ בְּחֻבְמָה עֵלְאָה. דְכְתִיב, (מַלְכִים א ח) וַיִּוִּי נֶתַן חֻבְמָה לְשְׁלֵמָה. וּבְכְתִיב (מַלְכִים א ח) וַיִּחַבֵּם מִכָּל הָאָדָם. מִשׁוּם דְהִנֵּי לֹא אֲתַבְּלָלוּ בְּאָדָם.

וַיִּוִּי נֶתַן חֻבְמָה, ה' עֵלְאָה. וַיִּחַבֵּם, דְמוּנָה אֲתַחֲבֵם לְתַתָּא. הַמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעֲלָם, עוֹלָם דְלַעֲיָלָא. אֲנָשֵׁי הַשָּׁם, דְאֶתְנַחְנֹו בְּשֵׁמָא. מִזֶּה שְׂמָא. שְׂמָא קְדִישָׁא, דְאֶתְנַחְנֹו בִּיהַ דְלֹא קְדִישִׁין לְתַתָּא, וְלֹא אֲתַנַּחְנֹו אֵלָא בְּשֵׁמָא. אֲנָשֵׁי הַשָּׁם סְתִים, וְלֹא אֲנָשֵׁי הוֹי"ח. לֹא מִסְתִּים סְתִימָא, אֵלָא גְרִיעוּתָא, וְלֹא גְרִיעוּתָא אֲנָשֵׁי הַשָּׁם סְתִים, מִכָּלְלָא הָאָדָם נִפְקוּ, כְּתִיב (תְּחִלִּים מט) אָדָם בִּיקָר בַּל יִלּוּן, אָדָם בִּיקָר, בִּיקָרוֹ דְמִלְכָּא, בַּל יִלּוּן, בְּלֹא רִוְחָא.

תְּלִיסַר מוֹלְבֵי קְרָבָא, בְּשַׁבְעָה. שְׂבַעַה. מוֹלְבִין בְּאַרְעָא, אֲתַחֲזִיאֵן נְצַחֵי קְרָבָא. תַשְׁעָה דְסִלְקוּן בְּרַגְוִין, דְרַחֲטוּן בְּרַעוּתְהוֹן, וְלִית דִּימְחֵי בְּיַדְהוֹן. חֻמְשָׁה מוֹלְבִין קְוִימִין בְּכַחֲלוֹ, לְקַמֵּי אַרְבַּע לֹא יִכְלוּ לְמוֹקֵם.

אַרְבַּע מוֹלְבִין נִפְקוּן לְקַדְמוֹת אַרְבַּע, בְּהוּן תְּלִיין בְּעַנְבִין בְּאֶתְבְּלָא צְרִירִין בְּהוּ שְׂבַעַה רַחֲטוּן. סְהַדִין סְהַדוּתָא וְלֹא קְוִימִין בְּדוּכְתִימֵיהוּ. אֵילָנָא דְמוֹכְסֵם יְתִיב בְּגוֹ. בְּעַנְפוֹי אֲחִירִין וּמְקַנְנֵן צְפִירִין. תַּחֲזוּתוֹי תַטְלַל חִיוּתָא דְשְׁלִיטָא בְּחַוָּא אֵילָנָא בְּתַרֵּי כְּבִישׁוּי, לְמַחֲדָה בְּשַׁבְעָה סְמִכִין סְהַרְנִיָּה, בְּאַרְבַּע חִיוּן, מוֹתְגַלְגְּלוּן בְּאַרְבַּע סְטִרִין.

חִוָּא דְרַחֲטֵי כַשׁ"ע דְלוּגִין, דְלִיג עַל טוּרִין, מְקַפֵּץ עַל גְּבַעְתָּא, דְכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) מוֹדֵלַג עַל הַרְרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבַעוֹת. זְנַבִּיה בְּפּוֹמִיָּה, בְּשַׁנּוּי, נְקִיב בְּתַרֵּין גִּיסִין. כִּד נְטִיל גִּיסְטְרָא אֲתַעֲבִיד לְתַלַּת רִוְחִין.

כְּתִיב וַיִּתְחַלֵּף חֲנוּךְ אֵת הָאֱלֹהִים. וּבְכְתִיב (מְשִׁלִּי כט) חֲנוּךְ לְנַעַר עַל פִּי דְרַבּוֹ. לְנַעַר הַיְדוּעֵי. אֵת הָאֱלֹהִים, וְלֹא אֵת יי'. וְאִינוּן, בְּשֵׁם זֶה, כִּי לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים לְחַקְרָא בְּשִׁמוֹ. תַלַּת כְּתִי דִינִין, אַרְבַּע אִינוּן. אַרְבַּע כְּתִי דִינִין דְלַעֲיָלָא. אַרְבַּע לְתַתָּא. דְכְתִיב, (ויקרא יט) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפַּט בְּמִדְחָה בְּמִשְׁקַל וּבְמִשׁוֹרָה. דִּינָא קְשִׁיָּא. דִּינָא דְלֹא קְשִׁיָּא, דִּינָא בְּשַׁקּוּלָא, דִּינָא דְלֹא בְּשַׁקּוּלָא. דִּינָא רַפְיָא. (דִּינָא) דְאֶפְסִלוֹ לֹא חָאִי וְלֹא חָאִי.

וְהוּי כִּי חֲחַל הָאָדָם לְרִב עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. חֲחַל הָאָדָם לְרִב. הִינֵנו דְכְתִיב בְּשׁוֹנֵם וְגוֹ', הָאָדָם דְלַעֲיָלָא. וּבְכְתִיב עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. (שְׂמוּרַת לה) וּמִשָּׁה לֹא יָדַע כִּי גֵרָן עוֹר פְּנִינֹו, הִינֵנו דְכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית ג) בְּתַנּוֹת עוֹר. גֵרָן, דְכְתִיב, (שְׂמוּאֵל א טז) וַיִּקַּח שְׂמוּאֵל אֵת גֵרָן הַשְּׂמֹן. לִית מְשִׁיחָא אֵלָא בְּגֵרָן, (תְּחִלִּים פט) וּבְשִׁמְךָ תְרוּם קְרַנְנֹו. (תְּחִלִּים קלב) שֵׁם אֲצַמִּית קְרָן לְדוּד. הִינֵנו עֲשִׂירָאָה דְמִלְכָּא. וְאֵתִיא מִן יוֹבֵלָא דְהוּא אִימָא, דְכְתִיב, (יְהוֹשֻׁעַ ו) וְהִיָּה בְּמִשׁוֹף בְּקֵרֶן הַיּוֹבֵל. קְרָן יוֹבֵלָא אֲתַעֲטֵר עֲשִׂירָאָה בְּאִימָא. קְרָן, דְנְטִיל קְרָן וְרוּחַ לְאֶתְבָּא רִוְחִיה לִיהַ. וְהָאִי קְרָן דִּיּוֹבֵלָא הוּא. וְיּוֹבֵל ה'. וְהוּי נְשִׁיבָא דְרוּחָא לְבָלָא. וְכִלָּא תִיבִין לְאֶתְרִיחֵי, דְכְתִיב, (ירמיה א) אָהָה יי' אֱלֹהִים, כִּד אֲתַחֲזִי ה' לַה', יי' אֱלֹהִים אֲתַקְרִי שֵׁם מִלֵּא וּבְכְתִיב (ישעיה כ) וְנִשְׁגַב יי' לְכַדּוֹ בְּיוֹם הַהוּא. (ס"א כד אֲתַחֲזֹר ה' לַה' וְאֶסְתַּלַּק י' פּוֹרַעַנּוּתָא אֲתִי לְעַלְמָא וְאִי לֹא כְּשִׁבִיל אָדָם יְהוֹ"ח לֹא אֲתַקִּים עַלְמָא וְכִלָּא אֲתַחֲרַב וְעַל דָּא כְּתִיב וְנִשְׁגַב וְגוֹ') עַל כֵּן סְתִים וְאֲתַעֲטֵר צְנִיעוּתָא דְמִלְכָּא, דְהִינֵנו סְפָרָא דְצְנִיעוּתָא. זְכָאָה (נ"א לְמֵאן דְנַפְק וְיַדֵּע) לְמֵאן דְעָאֵל וְנַפְק וְיַדֵּע שְׁבִילֹוי וְאַרְחֵוי.

אלקי הנכר אשר בידם, כי מ"הותם" נעשה "נדת", בכחינת (ישעיהו א'): ידיכם דמים מלאו, כי יד במלואו (בזה: יוד דלת) הוא מספר נדת, הינו עבודת אלילים שמשמאה כנדה (שבת פב):

ג וצריך לראות למלאות את הידים, שהיא האמונה, עלידי הארה משבעה רועים, שהם כלליות של כל מנהיגי הדור, בכחינת (שמות כט): שבעת ימים תמלא ידם; כי הם רועים האמונה לתקנה ולהשלימה, ועל שם זה נקראים רועים, על שם (תהלים לו): ורעה אמונה; וכל עקר אמונת ישראל ממישיבין הם להדור. וזה בחינת (דברים לג): כל קדשיו בידך; שהם בחינת כלליות של כל מנהיגי הדור. וזה בחינת (הושע יב): ועם קדושים נאמן. ומשה, שהוא אחד משבעה רועים, נקרא על שם זה רעיא מהימנא:

ד ואי אפשר לבוא לאלו הרועים, שהם כלליות של הקדשה, אלא עלידי עזות, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה (אבות פ"ה): הוי עז כנמר, כמו שכתוב (שמות טו): נהלת בעוז אל נה קדשך; הינו, עלידי עזות נכנסין לתוך הקדשה. כי יש רועים של הספרא אחרא, והם גם בן מפרסמי הדור, וכופין אנשים לתחות שעבודיהו, ועקר מלכותם הוא עלידי עזות, כי עזות - מלכותא בלא תנא (סנהדרין קה), והם בכלבים בעזותם, בכחינת (ישעיהו נו): והכלבים עזי נפש המה רעים; והן פני הדור כפני הכלב (סוטה מט): ועל בן כפי להנצל מהם, מתחת ממשלתם, אי אפשר רק עלידי עזות, לעמוד נגד עזותם, ואז: נהלת בעוז אל נה קדשך - שנכנס לתוך הקדשה. וכל הקולות - הן של צעקה, הן של אנחה, הן קול שופר, הן קול זמרה - כלם הם בחינת עזות, בכחינת (תהלים סח): הן יתן בקולו קול עז:

ה וצריך כל אדם לרחם מאד על בשר הגוף, להראות לו מפל הארה ומפל השגה שהנשמה משגת, שהגוף גם כן ידע מוזאת ההשגה, בכחינת (ישעיהו נח): ומבשרך לא תתעלם; מבשרך דיקא, שלא תעלים עיניך מלרחם על בשרך, הינו בשר גופך. כי צריכין לרחם מאד על הגוף, לראות לזככו, כדי שיוכל להודיע לו מפל ההארות וההשגות שהנשמה משגת. כי הנשמה של כל אדם היא רואה ומשגת תמיד דברים עליונים מאד, אבל הגוף אינו יודע מהם, על בן צריך כל אדם לרחם מאד על בשר הגוף, לראות לזככו הגוף, עד שתוכל הנשמה להודיע לו מפל מה שהיא רואה ומשגת תמיד כנ"ל. וכשהגוף הוא בכחינת זו, היא טובה להנשמה, שלפעמים נופלת ממדרגתה. וכשהגוף צח ואור, תוכל הנשמה להתרומם ולחזור למדרגתה עלידי הגוף, הינו, עלידי תענוגי הגוף תוכל לזכר ולעלות לתענוגים שלה, כי מאחר שהגוף גם כן טוב וכשר, אינו נלכד בהתענוגים, ועל בן תוכל הנשמה לחזור עלידי תענוגי הגוף למעלתה, לתענוגים שלה. וכן גם כן עלידי הרשימות שיש בהגוף, עלידי הארות שהאירה בו הנשמה מקדם, תוכל עתה לזכר ולעלות ולחזור למדרגתה. וזה בחינת (איוב יט): מבשרי אחזה אלוה - מבשרי דיקא, הינו עלידי בשר הגוף יחזה אלוה, הינו השגות אלקות, הינו, שהאדם בגופו יראה ויחזה השגות עליונות שהנשמה משגת תמיד כנ"ל. אבל כשיש להגוף עזות, מבחינת: והכלבים עזי נפש - אין הנשמה יכולה לסמוך עצמה ולהתקרב אל הגוף להודיע לו מההשגות שלה, כי תוכל ללכד

פרקא המישאה דספרא דיניעיותא

בראשית ברא. בראשית - מאמר, ברא - חצי מאמר. אב

ובן. סתים ונליא. עדן עלאה דסתים ונניו. עדן תתאה:
א דע, שיש חותם, ויש חותם בתוך חותם. חותם הוא, כי יש מוכיחי הדור, והם בחינות רגליו, ונקראים רגליו, על שם שהם למודי ה', הינו שלומדין בביכול את ה', שנותנין לו עצות, והם הולכים בשליחותו לישראל, להוכיחם ולהחזירם להשם יתברך. ועל שם זה נקראים בחינות רגליו, על שם העצה, כמו שפרש רש"י (שמות יא) על "וכל העם אשר ברגליו": ההולכים אחר עצתך, ועל שם ההליכה, שהולכים בשליחותו להוכיח כנ"ל: וכשהשם יתברך גוזר גזרדין בעולם, והדין הוא התורה, כי צריך להיות דין תורה, ומחמת שהם למודי ה', הוא מתייעץ עמהם, ומגלה להם הדין-תורה שנגזר על הדור, והם מכסים זה הדין-תורה והותמין אותו, בכחינת (שה"ש ד): מעין חתום, שלא יינקו מפנו החיצונים, שלא יהיה נעשה מפנו, הם ושלום, דין אכורי. וזה בחינת (ישעיהו ח): חתום תורה בלמדי; הינו, בלמודי ה' נחתם הדין-תורה, שלא יינקו מפנו החיצונים. והם, כשנגלה להם הדין-תורה, הולכים ומוכיחים הדור, כדי להחזירם למוטב להמתיק הדין. ואפלו בשעת מוסר נזהרין להחתיים ולהסתיר, שלא יינקו מפנו החיצונים, בכחינת (איוב לג): ובמסרם יחתם, ועל שם זה הן בחינת חותם. ואלו הלמודי ה' מרבים שלום בעולם, כמו שכתוב (ישעיהו נד): וכל בנה למודי ה' רב שלום בנה, כי הולכים לפשר ולעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, ולפניו יתברך מקטינים הדבר וממליצים טוב בעדם, ולפני ישראל מגדילים החטא מאד, כמו שפצינו אצל משה, שאמר להשם יתברך (שמות לב): למה יחרה אפך בעמך; ולישראל אמר (שם): אתם חטאתם חטאה גדלה. וכשהרע של הדור גובר על החותם הנ"ל ומקלקל אותו, חס ושלום, אזי נתקלקל שלום העולם, ונעשה גרושין ומחלקת בעולם, הפך השלום, בכחינת (איוב יח) ומתבל ינדהו; כי מחותם נעשה נדת, כי הם במספר השוה, כמובא:

ב ויש חותם שהוא למעלה מזה החותם, הינו בחינות ידים המקבלים מוסר מאלו המוכיחים, בחינות (איוב לו): ביד כל אדם יחתום. והידיים זה בחינת אמונה, שנתקבל בה המוסר, בכחינת: באשר דבר ה' ביד משה, בחינת (שמות יז): ויהי ידיו אמונה. וזה החותם צריך שמירה יתרה שלא יתקלקל, הינו שלא יתקלקל האמונה, כי בשחם ושלום נתקלקל החותם החיצון, יוכלו להתקרב לחותם הפנימי, ויקלקלו החותם הפנימי עלידי קלקול החותם החיצון, שהוא האמונה. וכשהם ושלום, נתקלקל זה החותם הידים, נעשה מזה בפירות, שהיא הפך האמונה, ונעשה אמונות כזביות. כי עקר העבודה זרה אין לה בתי, אלא עלידי שמקבל מהידיים אלו, בכחינת (שמות לב): ויקח מידם ויצר אתו בהרט (וכמבאר בזהר בייטשא דף קצב). על פסוק זה לענין מעשה העגל: במה אצלו בעובדא דא, בגין דויקח מידם וכו'. אלו כד נטל מידיהון הוה שדא לארעא, ואף-על-גב דיפול לה לבתרא, לא הוה אצלה עובדא בישא דא וכו', עין שם). ונחם תקונו הוא גם כן רק עלידי בחינת הידים, בכחינת (בראשית לח): ויתנו אל יעקב את כל

בתקופה ועזות הגוף, מה שהגוף עז והזק בהתאווה. וצריך לזה עזות דקדושה, הינו קולות הנ"ל, שעלידייזה משבר עזות הגוף, כי אנחה שוברת גופו של אדם (ברכות נח); וכשמשבר עזות ותקופות הגוף, עלידייזה תוכל הנשמה להתקרב עצמה אל הגוף, כי לא תהיה נלקדת שם. וזה בחינת (תהלים קב): מקול אנחתי דבקה עצמי לבשרי. עצמי היא הנשמה, שהיא עצם האדם, כי עקר עצמיות האדם, מה שנקרא אצל האדם אני, הוא הנשמה, שהיא עצם הקים לעד. אבל מהמת עזות הגוף בתאוותיו, אזי הנשמה, שהיא עצם האדם, רחוקה מבשרו וגופו, ועלידי קול אנחה, שהיא בחינת עזות דקדושה פנ"ל, עלידייזה נשבר עזות גופו, ואז מתקרבת ומתדבקת העצם להבשר, הינו הנשמה להגוף. וזה: מקול אנחתי דבקה עצמי לבשרי פנ"ל. ובחינת קול התקיעות הוא בחינת: מקול אנחתי; והוא משבר גופו של אדם, בבחינת (עמוס ג): אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, ועלידם יוכל לבוא לרועים הנ"ל. וזה בחינת: תקיעה, שברים, תרועה. תקיעה – הם הקולות, קול עז. שברים – שעלידם נשבר עזות הגוף פנ"ל. תרועה – בחינת (שמואל ב ה): ואתה תרעה את עמי הנ"ל, שהם הרועים דקדושה, שאי אפשר להתקרב להם פי אם עלידי עזות דקדושה, שהם בחינת קולות דקדושה, בחינת קול שופר פנ"ל. וזה (בראשית יז): וימל את בשר ערלתם בעצם היום הזה, וכתוב (שם): בעצם היום הזה נמול אברהם. היום הזה – זה בחינת קול שופר, שפצותו ביום (ר"ה כח: מגילה כ:), בבחינת (תהלים כ): יענה ה' ביום צרה; שעלידו נמול ונשבר ערלת בשר, ומקבל אור העצם:

ו וכן בכלליות בני האדם יש בחינת עצם ובשר, הינו שהחכם האמת, שהוא בחינת הנשמה להעם שהם למטה מפנו, הוא בחינת עצם, והעם הם נגדו בחינת בשר. וכשהם בבחינת בשר, כמו בשר הגוף בעצם האדם, הם שומעים הקול אנחה, הינו קולו של החכם, ושוברת גופם, בבחינת אנחה שוברת וכו', ועלידייזה יוכל לסמוך להתקרב אליהם, שהם בחינת בשר, בבחינת מקול אנחתי דבקה עצמי לבשרי הנ"ל. אך בשאינם בבחינת בשר, אינם שומעים כלל קול האנחה הנ"ל, ואפלו אם שומעים קולו, אינם שומעים הקול בעצמו, פי אם קול הכרה:

ז וקול הכרה הוא: דע, פי בשנתעורר קול דקדושה, אזי מתעורר מפנו קול דסמרא אחרא, פי עלידי העברות נבראים מחבלים, והם צועקים: הב לן מוזני, הב לן חיי, וכשאין מתגבר ומתעורר קול דקדושה, הם נחים, אך תכף שמתעורר קול דקדושה, הם מתעוררים תכף ומתחילין לצעק ולקטרג נגדו – וזהו קול ההכרה שיוצא מקול דקדושה. וזה בחינת (ירמיה יד): אם עונינו ענו בנו – אין עניה אלא לשון צעקה, הינו שהעונות צועקין בנו, בתוכנו ממש, עלידי שנתעורר קול דקדושה, וכמו שכתוב אצל הצרפית (מלכים א יז): באת אלי להזכיר את עוני; הינו, כל זמן שלא היה שם אליהו, ולא היתה הקדושה גוברת כל כך, היו העונות שלה נחים, אך עלידי שנתעורר שם קדושת אליהו, היו נזכרים ונתעוררים עונותיה לצעק ולקטרג עליה. וזהו: אם עונינו ענו בנו – שהעונות צועקין בתוכנו, ואפלו בשאינו צועקים איזה קול דקדושה, אין אנו זוכין לשמע קול דקדושה בעצמו, לשבר עלידו עזות הגוף, פי אם קול הכרה, שהוא קול העונות שנתעוררין נגד קול דקדושה, והם

צועקים בתוכנו: ה' עשה למען שמך – שאתה בעצמך תעשה למען שמך ותרחה עלינו למענה לבד. וכשאינו בבחינת בשר להחכם, שהוא בחינת העצם, אזי אינו שומע הקול בעצמו הנ"ל רק הקול ההכרה, הינו קול העונות שנתעוררים מזה הקול. וזה (ר"ה כז): התוקע בבור, בחינות (תהלים פח): שתני בבור תחתיות, והוא מתאנח ותוקע על זה – אותם העומדים בחיץ, שאינם בבחינת בשר, אם קול שופר שמע – יצא, הינו שיוכל לצאת מתוך הרע שלו; ואם קול הכרה שמע – לא יצא, פנ"ל. נמצא, בין קול אנחת האדם בעצמו אינו שומע אם אינו בבחינת בשר – שהגוף רחוק בליכף מהעצם הנשמה עד שאינו בבחינת בשר, ואזי אינו שומע קול אנחתו, וכן קול אנחת החכם, אם אינו בבחינת בשר להחכם, אינו שומע קולו, פי אם קול הכרה פנ"ל:

ח ולבוא לבחינת בשר הוא עלידי השמוש; עלידי שמשמש את החכם, נעשה בחינת בשר להחכם, וכן עלידי שמשמש הגוף להנשמה בעשית מצוות מעשיות, נעשה הגוף בחינת בשר להנשמה. וכשהבשר בבחינה הזאת, אז (ישעיהו מא): וירושלים מבשר אתן – מבשר הנמול הנ"ל נשלים וירושלים, שהיא קריה נאמנה (שם א), הינו שזוכין לבוא לאמונה, שהיא כלליות הקדושה, שמקבלין מצדיקי הדור האמתיים, שאי אפשר להתקרב אליהם פי אם עלידי עזות דקדושה, שהיא בחינת כל הקולות דקדושה, שעלידייזה משברין עזות דסמרא אחרא, שהיא בחינת עזות הגוף, וזוכין להתקרב ולהתדבק אליהם, ועלידייזה זוכין לאמונה שלמה, שהיא בחינת: ירושלים קריה נאמנה, פנ"ל:

ט ולבוא לעזות דקדושה הנ"ל הוא עלידי שמחה, בבחינת (נחמיה ח): פי חדות ה' היא מעוזכם, הינו עלידי בחינת נעשה ונשמע, שהוא בחינת השמחה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח): בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע, ירדו ששים רבוא מלאכים, ונתנו שני עמרות בראש כל אחד וכו', וכשחטאו נלקחו וכו', ועתיד תקדוש ברוך הוא להחזירם להם, שנאמר: ושמחת עולם על ראשם. נמצא, שנעשה ונשמע הם בחינת שמחה, בחינת: ושמחת עולם על ראשם, פנ"ל:

ידע, פי שני העדיים שהכתירו בחורב מנעשה ונשמע, הם בחינת בראשית ברא, כמוכא בספרא דצניעותא (פ"ה): בראשית – דא מאמר, ברא – חצי מאמר. דא עדן עלאה. עדן תתאה. חכמה עלאה. חכמה תתאה. אב וכו'. פי נעשה ונשמע הוא בחינת נסתרות ונגלות: נעשה הוא בחינת נגלות, הינו המצוות שאפשר לכל אחד לקיים לפי מדרגתו, ונשמע היא בחינת נסתרות, מה שהוא גבוה ונסתר מפנו, שאינו יכול לעשות עבודה בזה. למשל: אצל כל מצוה יש דברים שפכיבות המצוה, פי מלבד הצווי הנאמר בתורה לקיים המצוה, יש עוד לזה דברים בתורה, כגון: וידבר ה' אל משה, ושאר דבורי התורה שפכיבות המצוה. ועבודה שיש בדבורי התורה הללו שפכיבות המצוה, הם בחינת נשמע, בחינת נסתר, פי המצוה בעצמה אנו יכולים לקיים, אך העבודה שיש באלו הדברים אין אנו יודעים, וזה בחינת נשמע, בחינת נסתר. וזה בחינת תורה ותפלה; נעשה הוא בחינת תורה, הינו הנגלות, מה שיודע לקיים, ונשמע הם בחינת נסתרות, בחינת דבורי התורה, שהם הדבורים של התורה שפכיבות כל מצוה, שהם בחינת נסתר פנ"ל, שאינו יודע איך לעבד בזה את השם יתברך, בחינת

תפלה, שהיא דבקות, כי שמיעה תליא בלבא (תיקון נח), כמו שכתוב (מלכים א ג): ונתת לעבדך לב שמע; ועבודה שבלב זו תפלה (תענית ב), הינו בטול ודבקות לאינסוף, כי אינסוף הוא בחינת מה שאין בו תפיסה, ומאחר שאין לו תפיסה בזה (הינו בדבורי התורה הנ"ל, כי הוא בחינת נסתר כנ"ל), הוא בחינת תפלה, דבקות, שהוא רק בטול להאינסוף:

י ויש בכל דרגא ודרגא וכן בכל עולם ועולם, בחינת נעשה ונשמע, כי כל אחד לפי מדרגתו יש לו בחינת נעשה, בחינת תורה, הינו הנגלות לו; ובחינת נשמע, שהיא בחינת נסתרות, בחינת תפלה כנ"ל. כי מי שבא למדרגה גבוהה מהראשונה, אזי נעשה מהנשמע שלו בחינת נעשה, ואזי יש לו בחינת נשמע אחרת, וכן מדרגא לדרגא, וכן כל אדם לפי מדרגתו יש לו בחינת נעשה ונשמע. וכן בכל עולם יש בחינת נעשה ונשמע, כי מה שהוא להעולם הזה בחינת נשמע הוא לעולם הגלגלים בחינת נעשה, ויש להם בחינת נשמע גבוה ממנו, וכן מעולם לעולם. וזה בחינת תורת ה' ותורתו (ע"ו יט) – מתחלה תורת ה', שהוא בחינת נסתר, הנסתרת לה' אלקיני; ואחרי כן פשוט במדרגה גבוהה ממנה, נעשה תורתו – שנעשה מהנשמע נעשה, שהוא בחינת: והנגלת לנו ולבנינו. וזה (דברים כט): הנסתרת לה' אלהינו – זה בחינת נשמע, והנגלת לנו ולבנינו – זה בחינת נעשה, עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת – שילך מדרגא לדרגא, שיבוא לעולם שיהיה מהנשמע נעשה. וזה: לעשות את כל דברי התורה – דברי התורה הם דבורי התורה שפסיבות המצוה, כגון וידבר כנ"ל, שהם בחינת נשמע כנ"ל, יהיה נעשה מהם בחינת נעשה. וזהו: עד עולם – שילך מדרגא לדרגא ומעולם לעולם, לעשות – לעשות דיקא, בחינת נעשה, את כל דברי התורה הזאת – דברי התורה הם בחינת דבורי התורה שפסיבות המצוה, שהם בחינת הנסתרות, בחינת נשמע כנ"ל, יהיה נעשה מהם בחינת נעשה, בחינת נגלות כנ"ל:

וצריך כל אדם שילך מדרגא לדרגא ומעולם לעולם, עד שיזכה בכל פעם לבחינת נעשה ונשמע גבוה יותר, שיהיה נעשה אצלו בכל פעם מבחינת נשמע, בחינת נסתר, בחינת תפלה, בחינת דברי התורה שפסיבות המצוה, בחינת תורת ה', יהיה נעשה מזה בחינת נעשה, בחינת נגלה, בחינת תורה, בחינת תורתו, ויהי לו בחינת נשמע וכו' גבוה יותר. וכן בכל פעם ילך מדרגא לדרגא וממעלה למעלה, עד שיבוא בראשית נקדת הבריאה, שהוא תחלת האצילות. ושם יש גם כן בחינת נעשה ונשמע, ובחינת נשמע שיש שם הוא תורת ה' באמת, כי בכל עולם ודרגא תורת ה' היא רק בשם המשאל, כי רק מחמת שנסתר ממנו נקרא תורת ה', וכשבא לשם נעשה תורתו. אך בחינת הנשמע שבתחלת האצילות היא תורת ה' באמת, כי אין גבוה משם, רק תורת ה' ממש. ואחר כך פשוט באין סוף, אזי הנעשה היא בחינת תורת ה' ממש, והנשמע הוא בחינת תפלת ה'. כי יש תורת ה', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי ביכורים ור"ה): אני קימתיך תחלה, וכמו שאמרו (סוטה יד): תקדוש ברוך הוא מלביש (ברכות ו): מנין שהקדוש ברוך הוא מניח תפלין וכו'. וכן יש תפלת ה', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם ז): מנין שהקדוש ברוך הוא מתפלל, שנאמר: ושמתים בבית תפלתו.

נמצא שיש תורת ה' ויש תפלת ה', וכשזוכה להפיל באינסוף, אזי תורתו הוא תורת ה' ממש ותפלתו הוא תפלת ה' ממש: וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב"ק צב): המבקש רחמים על חברו והוא צריך לאותו דבר – הוא נענה תחלה; כי מה שצריך לאותו דבר ואינו מבקש על עצמו הוא מחמת שהוא בבחינת אין, והוא בחינת תחלה, הינו קדם הבריאה, ומחמת שהוא בבחינת תחלה, על ידי זה הוא נענה תחלה. ולכאורה, אין לזה הענין חבור היטב למה שלמעלה. אך באמת מבאר זה הענין היטב למעין קצת, כי מבאר לעיל ולקמן, שבחינת תפלת ה' הוא בחינת קדם הבריאה, בחינת אין סוף, שזהו בחינת תחלה, ומחמת שזאת הבחינה היא בחינת אין, על כן אין מי שיזכה לזה, כי אם מי שהוא בבחינת אין, דהינו שהוא ענו באמת, ומבטל עצמו לגמרי בתכלית הפטול. כאלו אינו בעולם, עד שנכלל באינסוף, ששם הוא בחינת תפלת ה' כנ"ל. וכזה מקשר היטב מה שמובא לקמן על מאמר רבותינו זכרונם לברכה: אלעזר זעירא וכו', שחשדוהו בגדלות ועל כן חבשוהו וכו', עין שם. ולכאורה אין קשר לענין פגם הגדלות להתורה הזאת, שלא נזכר כאן לכאורה מענין גדלות כלל. אך באמת עלפי הנ"ל מבאר לעינים, שכל ענין זה לזכות לבחינת נעשה ונשמע הגבוה יותר, שהוא בחינת פלילות באין סוף, בתחלת הבריאה – כל זה אי אפשר לזכות כי אם על ידי ענוה באמת, שהוא בחינת אין כנ"ל. ועתה מבאר היטב קשר ענין זה "המתפלל על חברו והוא צריך וכו'" להתורה הזאת, כי זה שמתפלל על חברו אף על פי שהוא צריך לאותו דבר, זהו בחינת ענוה, בחינת אין, שמבטל עצמו, ואינו חושש על עצמו כלום, רק מרגיש צער ישראל חברו, ועל ידי הפטול זה הוא נכלל באין, שהוא בחינת תחלה, בחינת קדם הבריאה, בחינת נשמע, בחינת תפלת ה' כנ"ל, ועל כן הוא נענה תחלה, כי הוא בבחינת תחלה כנ"ל.

וזה בחינת אב וכן, מאמר וחיצי מאמר. כי הנעשה הוא בחינת נגלה, בחינת תורה, בחינות פרא, בחינות בן, בחינות ערן תתאה, בחינות חכמה תתאה, בחינות חצי מאמר; כנגד הנשמע, שהוא בחינות בראשית, מאמר השלם, חכמה עלאה, ערן עלאה, בחינות אב, בחינת תפלה, בחינות נסתר, כי כל דרגא נגד דרגא שלמעלה ממנה הוא בחינות חצי מאמר. כמו האב פשמדבר, מדבר מאמר השלם, וכשבנו הקטן מדבר אחריו, הוא מדבר רק חצי מאמר – כן כל דרגא נגד דרגא שלמעלה ממנה היא בחינות חצי מאמר, והדרגא שלמעלה ממנה היא בחינות מאמר השלם נגדה, וכן מדרגא לדרגא, כי כל בני אדם וחיות ועופות וצמחים וכל הדברים שבהם העולם הם רק בחינות חצי מאמר נגד העולם שלמעלה מזה העולם, כי הם רק רמזים לדברים הגבוהים מהם, וכן מעולם לעולם. וכן פלילות הבריאה נגד קדם הבריאה היא בחינות חצי מאמר, כי עקר שלמות – באינסוף, ושם הוא בחינת מאמר השלם. וזה פרא, שהוא פלילות הבריאה, הוא חצי מאמר נגד בראשית, שהוא בחינות קדם הבריאה, בחינת תפלה, כמו בראשית – ירא בשת (תיקונים תיקון ז), שהיא התפלה, בחינות (משלי לא): יראת ה' היא תתהלל, שהוא מאמר השלם. ועל כן אמרנו נקרא ירושלים כנ"ל, על שם שעקר בנינה מבראשית, שהוא בחינת יראה שלם, כי תמן יראה, תמן שלם. בראשית, ירא בשת, מאמר השלם,

כי אמונה הוא מהרועים בנ"ל, ולהרועים אי אפשר להתקרב
כי אם עלידי עזות בנ"ל, ולעזות זוכין עלידי שמחה בנ"ל,
ולשמחה זוכין עלידי בחינות נעשה ונשמע, שהוא בחינות
תורה ותפלה וכו' בנ"ל. אך עקר שלמות השמחה הוא עלידי
יראה, כי "וגילו ברעהה" בתיב (תהלים ב), הינו, עקר הגילה
והשמחה היא עלידי תפלה, שהוא בחינות יראה בנ"ל,
שהיא בחינות נשמע, בחינות מאמר השלם, ששם עקר
השלמות בנ"ל. נמצא שעקר בנין האמונה, שהיא בחינות
ירושלים קריה נאמנה, זוכין עלידי תפלה, שהוא בחינות
יראה, בחינות מאמר השלם בנ"ל. ועל פן נקראת האמונה
ירושלים, שהוא יראה שלם, כי עקר בנינה עלידי בחינות
יראה, שהוא בחינות מאמר השלם, שזהו בחינות פראשית,
ירא בשת, שהוא מאמר השלם בנ"ל. וזה (שם יט): עזות
ה' נאמנה - עזות ה', שהם העדיים הנ"ל, נאמנה, עלידה
נבנית האמונה. וזה (בראשית מט): משם רעה אכן ישראל,
ותרגומו: אב ובן. וזה מאמר השלם, שהוא אב ובן פחדא,
כי חצי מאמר הוא בחינות בן לחוד, אבל מאמר השלם הוא
אב ובן פחדא, כי שם נכלל הכל, ועלידיה יכול לבוא
לביחינות רועים בנ"ל. וזהו: משם רעה אכן ישראל, בנ"ל:
יא אך בשרועים לצאת מפורגת נעשה ונשמע זה למדרגת
נעשה ונשמע גבוה ממנה, צריך להיות ירידה קדם העליה,
כי הירידה היא תכלית העליה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה (ע"ז ד): לא היה דוד ראוי לאותו מעשה וכו'; לא היו
ישראל ראויים לאותו מעשה, אלא שנתן השם יתברך להם
מכשול לטובת העולם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה
שם: להורות תשובה. וזה (ישעיהו ג): והמכשלה הזאת תחת
ירך - אלו דברייתורה, שאין אדם עומד עליהם אלא אם
פן נכשל בהם (שבת קכ גיטין מג). דברייתורה הם בחינות
הדבורים שפכיבות המצוה, שהם וידבר ה' אל משה וכו' בנ"ל,
שהם בחינות נסתר, בחינות נשמע, בחינות תפלה בנ"ל. עומד
עליהם - זה בחינות תפלה, כי אין עמידה אלא תפלה (ברכות
ו). ולעשות מהדברייתורה, שהוא בחינות נשמע, יהיה נעשה
ממנו בחינות נעשה, עד שיהיה העמידה, שהיא בחינות
התפלה, יהיה עליהם, הינו שיהיה לו בחינות עמידה, בחינות
תפלה, בחינות נשמע גבוה יותר, כי בשיהיה מהנשמע נעשה
יהיה לו נשמע גבוה ממנו בנ"ל; וזה אי אפשר אלא אם פן
נכשל בהם, כי לעלות מדרגא לדרגא צריך ירידה תחלה,
שהיא המכשול. וזה (ירמיה נ): ביום ההוא יבקש עון ישראל
ואיננו; כי לעתיד יהיה פלו תשובה, ועלידי התשובה ודונות
נעשין זכיות, ויהיה נעשה מעברות ישראל תורה, ועל-כן
יבקשו אז העונות, כי יבקשו ויחפשו אז אחר עונות ישראל,
איד לוקחין עוד איזה עון כדי לעשות ממנו תורה. וזהו: ואיננו,
כי יהיו פל העונות נכלליו באין, הינו באיניסוף, ששם העונות
נתהפכין לזכיות עלידי התשובה, שזהו בחינות ירידה תכלית
העליה הנ"ל. וזה (הושע יד): שובה ישראל וכו', כי כשלת
בעונך, הינו עלידי התשובה יהיה נעשה מהעברות בחינת
מכשלה, שהוא התורה בנ"ל:

וזה פרוש המשנה (אבות פ"ה): יהודה בן תימא אומר: הוי עז
בנמר וכו'. נמצא, שמוזהיר על עזות דקדשה, שצריך האדם
שיהיה עז בנמר בנגד פל הקמים בנגדו למנע אותו, חס ושלום,
מעבודתו. ותקף ומיד מבאר שם גדל הפגם והאפור של העזות

פנים דסמרא-אחרא, כמו שכתוב שם: הוא היה אומר: עז פנים
לגיהנם וכו'. ואם בן אפשר למעות, חס ושלום, כי בהכרח
צריכין לעזות בשביל הקדשה בנ"ל, כי אי אפשר להתקרב
אל הקדשה באמת כי אם עלידי עזות בנ"ל, וכמו שאמר
הוא עצמו: הוי עז בנמר; ומצד אחר העזות רע מאד, הינו מי
שהוא עזות-פנים שלא בשביל הקדשה (מפל שפן מי שהוא
עז-פנים בנגד הקדשה, שמעיו פנים נגד יראי ה' וכיוצא),
שזה העזות רע מאד, כי עז-פנים לגיהנם. ואם בן, נפל פותא
בבירא, כי אין יודעין איד להתנהג - על זה בקש התנא: יהי
רצון שתבנה עירך במהרה בימינו (שלקאורה הוא פליאה
גדולה וכל אדם משתומם על זה; מה פמיכות יש לתפלה זאת
להקודם, וגם אין דרך המושגה להתפלל תפלה ובקשה באמצע
דבריו, אך עתה מבאר היטב), הינו שהתפלל, שיזכה לידע איד
להתנהג בענין העזות, הינו שלא יהיה לו שום עזות דסמרא-
אחרא, רק שיזכה שיהיה לו עזות דקדשה, שעלידו נבנה
ירושלים קריה נאמנה, הינו שזוכין לאמונה עלידי זה העזות,
כמבאר לעיל, שאי אפשר להתקרב להצדיקים אמתיים, שהם
בחינות כלליות שבעה רועים, שהם כלליות הקדשה, שעקר
האמונה נמשך עלידם, כי אם עלידי עזות בנ"ל. וזהו: יהי
רצון שתבנה עירך במהרה בימינו, הינו שיהיה העזות עזות
דקדשה, שממנו נבנה ירושלים קריה נאמנה, בנ"ל. אך לבוא
לזה הוא עלידי ותן חלקנו בתורתך, הינו עלידי שמשגיגין
בחינת נעשה ונשמע - שעושיין מהנשמע נעשה, מתורת
ה' - תורתו, דהינו שזוכה להשיג תורת ה' בנ"ל. וזהו: ותן
חלקנו בתורתך - שיהיה חלקנו, שהוא החלק שלנו בהתורה,
הינו בחינת תורתו, בחינת נעשה, בתורתך - הינו תורת ה'
ממש, הינו שזוכה להכלל באין בנ"ל, שיזכה להשיג תורת ה',
בחינת נשמע, שעלידיה זוכין לשמחה בנ"ל, שעלידיה
זוכין לעזות דקדשה בנ"ל, בחינת: כי חדות ה' היא מעוזכם
בנ"ל. וזה: ובשת פנים לגזעדן; כי באמת זה העזות דקדשה
נמשך מבשת, כי לעזות דקדשה זוכין עלידי שמחה וחדוה,
בחינת: כי חדות ה' היא מעוזכם בנ"ל, ולחדות ה' זוכין עלידי
בחינת נעשה ונשמע בנ"ל. ועקר שלמות השמחה הוא עלידי
יראה, שהיא בחינת נשמע, בחינת תפלה בנ"ל, ויראה היא
בשת, ירא בשת, נמצא שזה העזות דקדשה נמשך מבשת.
וזה: ובשת פנים לגזעדן, כי העזות הזאת דקדשה, שהוא
בחינת בשת, הוא בחינת עדן, בחינת עדן עלאה וכו', שהוא
בחינת נשמע, בחינת יראה, בחינת תפלה בנ"ל. ולבוא לעזות
הזאת, התפלל: יהי רצון שתבנה עירך וכו' בנ"ל:

וזה פרוש: אלעזר זעירא הוה סים מסאנא אכמא. אמרו לה: מה
עבדת. אומר: קא מתאפלינא על ירושלים (ב"ק נט) - כי היה
מתאבל על ירושלים קריה נאמנה, הינו על קלקול האמונה.
ועל-כן סים מסאנא אכמא, להורות שנתקלקל חותם הרגליו,
ונעשה מ"חותם" דם "גדת". וזה: מסאנא אכמא - שנתקלקל
הרגליו ונעשה גדת, כי האי שחר אדם הוא (חולין מז); וזה
נעשה עלידי קלקול האמונה, כי עקר היא האמונה, כמבאר
למעלה (שעלידי קלקול האמונה, שהוא בחינת חותם הידין,
נתקלקל מפילא חותם הרגליו, כי עקר הוא האמונה בנ"ל).
אמרו לה: מי חשיב את לאתאבולי וכו' - הינו שחשדוהו
שיש לו גדלות, ועל פן על ידך נתקלקלו הרגליו, בבחינת
(תהלים לו): אל תבואני רגל גאווה; כי עלידי גדלות נתקלקלו

הַרְגִּלְיוֹ, בְּבַחֲבֵינָת: כָּל הַמִּתְנַגֵּחַ, כְּאֵלּוֹ דוֹחֵק רְגֵלֵי הַשְּׂכִינָה. וְעַל כֵּן, בִּיּוֹן שְׁחֻשְׁדוּהוּ בְּגִדְלוֹת, חֲבֻשׁוּהוּ, כִּי עֲנֵשׁ הַגְּדֻלוֹת הוּא תְּפִיסָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (מַגִּילָה יג): וְאִם הַגִּים דַּעְתוֹ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹשְׁפִילוֹ, שְׁנֵאָמַר: וְאִם אֲסוּרִים בּוֹקִים. נִמְצָא שְׁעֲנֵשׁ הַגְּדֻלוֹת – תְּפִיסָה, וְעַל כֵּן חֲבֻשׁוּהוּ. אָמַר לְהוֹ: בְּעוֹ מִנְאֵי אוֹ אֲבָעֵי מִנְיָכוּ – כִּי זֶה יְהִי נִפְיוֹן אִם יֵשׁ לִי גְדֻלוֹת, אִזּוֹ רְאוּי שְׁלֵא אוֹכַל לְהֵשִׁיב לְכֶם, כִּי כָּל הַמִּתְנַגֵּחַ, חֲכָמְתוֹ מִסְתַּלְקֶת מִמֶּנּוּ (פִּסְחִים טו). בְּעֵי מִנְיָהוּ: הָאֵי מֵאֵן דְּקִין בּוֹפְרָא מֵאֵי מוֹשְׁלָם. קִין בּוֹפְרָא – הוּא בְּחֵינָת שְׁפָנָם בְּעֵזוֹת. בּוֹפְרָא הוּא בְּחֵינָת עֵזוֹת, בְּחֵינָת קוּלוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תַּחֲלִים קד): הַכְּפִירִים שְׂאֵגִים לְטָרְף. וְשֵׂאל: מֵאֵי מוֹשְׁלָם כִּי שְׁפָנָם בְּזֶה הָעֵזוֹת. וְהֵשִׁיבוּ: מוֹשְׁלָם בּוֹפְרָא – כְּמוֹ שְׁפָנָם יִשְׁלָם. וְשֵׂאל: וְהָא קֵא הָיוּ תַמְרֵי – כִּי עַל-יַדֵּיזָה שְׁפָנָם בְּעֵזוֹת, יְכוּל לְבוֹא לְקַלְקוּל הָאָמוּנָה. וְזֶה תַמְרֵי – בְּחֵינָת (יִרְמִיָה ב): הַהַמִּיר גּוֹי אֱלֹהִים, וְעַמִּי הַמִּיר כְּבוֹדֵי וְכוּ'. וְהֵשִׁיבוּ: יִשְׁלָם תַמְרֵי – כְּמוֹ שְׁמוֹנֵי עַל קַלְקוּל הָאָמוּנָה. וְהָא לֹא הָיוּ תַמְרֵי – כִּי אֶפְרַיִם-לְפִיכֹן עֲדוּן לֹא בָּא לְכַפִּירוֹת. וְהֵשִׁיבוּ: בְּשֵׁשִׁים – הֵינּוּ גֵיהֶנָם, שְׁכַל הָעוֹלָם אֶחָד מוֹשְׁשִׁים לְגֵיהֶנָם, כִּי עוֹ פָּנִים לְגֵיהֶנָם, כִּי הָעֲנֵשִׁים שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים הַחֲלִיף אֲבָרְהָם אֲבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, עַל שְׁעִבּוֹד מַלְכֵיזוֹת, אֶדְ עֲנֵשׁ הָעֵזוֹת נִשְׂאָר רַק בְּגֵיהֶנָם, וְזֶה שְׁפָנָם בְּעֵזוֹת דְּקַדְשָׁה עַל-יַדֵּי עֵזוֹת פָּנִים דְּסִמְרָא-אֲהָרָא, יִשְׁלָם בְּשֵׁשִׁים, הֵינּוּ בְּגֵיהֶנָם כְּנָל: וְעֵזוֹת דְּקַדְשָׁה הוּא בְּחֵינָת תִּשְׁרִי, וְעַל כֵּן נִקְרָא יִרְחַ הָאֲתָנִים (מַלְכִים-א ח), מְלִשׁוֹן תְּקִיפוֹת וְעֵזוֹת, כִּי אִזּוֹ צוֹעֲקִין יִשְׂרָאֵל קוּלוֹת וְקוֹל שׁוֹפֵר, שְׁתַּקּוּלוֹת כָּלָם הֵן בְּחֵינָת עֵזוֹת כְּנָל. וְעַל כֵּן אִזּוֹ נִחְתָּמוּ וְנִתְקַנּוּ שְׁנֵי הַחֻתְמוֹת, הוֹתָם בְּתוֹךְ הוֹתָם, כִּי עַל-יַדֵּי עֵזוֹת דְּקַדְשָׁה זֹכִינּוּ לְאָמוּנָה, שְׁהוּא בְּחֵינָת הוֹתָם הַיְדוּן, וְעַל-יַדֵּי זֶה זֹכִינּוּ לְקַבֵּל מוֹכַר מוֹכִיחֵי הַדּוֹר, שְׁזָהוּ בְּחֵינָת הוֹתָם הַרְגִּלְיוֹ כְּנָל, שְׁהֵם בְּחֵינָת שְׁנֵי הַחֻתְמוֹת, הוֹתָם בְּתוֹךְ הוֹתָם, כְּנָל. וְזֶה: תִּשְׁרִי, בְּגִימְטְרִיא שְׁתֵּי פְעֻמִּים הוֹתָם עִם הַשְּׁתֵּי תַבּוֹת (כְּמוֹבֵא בְּכַתְבֵי הָאֲרָ"י בְּכוּוּנוֹת נַעֲלִיָה וְהוֹשַׁעְנָא רַבֵּא). וְעַל כֵּן בְּתִשְׁרִי שְׁמַחַת יִשְׂרָאֵל, כִּי עֵזוֹת הוּא עַל-יַדֵּי הַשְּׁמַחָה כְּנָל, כִּי הַדּוֹת ה' הֵיא מְעֻזָּכָם; וְגַם הַמְקָרָא הַזֶּה נֵאָמַר עַל רֵאשִׁי-הַשְּׁנָה:

(הַשְּׁמָטוֹת הַשְּׂיָכִים לְהַתּוֹרָה הַזֹּאת):

וְזֶה: וְהִיָּה עֲקֵב תִּשְׁמַעוּן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה (דְּבָרִים ז). עֲקֵב – בְּחֵינָת רְגִלְיוֹ, וְרַגְלֵינּוּ הֵם בְּחֵינָת הַמּוֹכִיחִים כְּנָל, וְלָהֶם מוֹנָלִים הַדִּינִים, וְהֵם מוֹכִיחִים אֶת הַדּוֹר. וְזֶה: וְהִיָּה עֲקֵב תִּשְׁמַעוּן – הֵינּוּ, שְׁמִבְּחֵינָת רְגִלְיוֹ, הֵינּוּ הַמּוֹכִיחִים, תִּשְׁמַעוּן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה, הֵינּוּ הַדִּינִים, כִּי לָהֶם מוֹנָלִים אוֹתָם כְּנָל, וְהֵם מוֹכִיחִים בְּזֶה אֶת הַדּוֹר כְּנָל:

כָּל תְּקוּלוֹת הֵם בְּחֵינָת עֵזוֹת. קוֹל הַמּוֹכִיחַ הוּא בְּחֵינָת קוֹל שׁוֹפֵר, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (יִשְׁעִיָהוּ נח): בְּשׁוֹפֵר הָרֶם קוֹלְךָ, וְכֵן קוֹל נְגִינָה. וְזֶה בְּחֵינָת (תַּחֲלִים לג): הֵיטִיבוּ נֶגֶן בְּתַרְעוּעָה. קוֹל הַנְּגִינּוֹן הוּא בְּחֵינָת תַּרְעוּעָה, בְּחֵינָת שׁוֹפֵר, בְּחֵינָת: וְאַתָּה תַרְעָה אֶת עַמִּי, כְּנָל:

בִּימֵי רַבֵּן גְּמִלְיָאֵל הָיָה הַדּוֹר, שְׁהִיתָה תּוֹרָתָם בְּחֵינָת נִשְׁמַע, בְּחֵינָת תְּפִלָּה, וְזֶה שְׁאֲמָרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (מַגִּילָה כא): בִּימֵי רַבֵּן גְּמִלְיָאֵל הָיוּ לוֹמְדִים תּוֹרָה בְּעַמִּידָה. עַמִּידָה הוּא בְּחֵינָת תְּפִלָּה כְּנָל. וְעַל כֵּן מוֹשְׁמַת רַבֵּן גְּמִלְיָאֵל, בְּטַל כְּבוֹד הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (שֵׁם וּבְכוּמָה מט):

כָּל עוֹלָם יֵשׁ בְּחֵינָת נַעֲשָׂה וְנִשְׁמַע. וְכֵן בְּמִלְאָכִים יֵשׁ נַעֲשָׂה וְנִשְׁמַע, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תַּחֲלִים קג): גְּבוּרֵי כַח עֲשִׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ, וְכְמוֹ שְׁאֲמָרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (שְׁבַת פח): מִי גִלָּה רִז זֶה לְבָנֵי, רִז שְׁמִלְאָכֵי הַשְּׁרַת מוֹשְׁתַּמְשִׁין בּוֹ, שְׁנֵאָמַר: גְּבוּרֵי כַח וְכוּ':

אֵי אֲפֻשֶׁר לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה כִּי אִם עַל-יַדֵּי עֵזוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: הָיוּ עוֹ כְּנִמְרָ, כְּמִבְּאָר לְעֵיל. וְכֵן אֲמָרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (בִּיצָה כה): לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁהֵן עֵזוּן:

גְּדוּלָה בּוֹשָׁה, שְׁנִכְפְּלָה שְׁנֵי פְעֻמִּים בְּפִסּוּק (יּוֹאֵל ב): וְלֹא יִבְשׁוּ וְכוּ', וְלֹא יִבְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם (מוֹ"ק ט):

הַגְּזוּעֲדוֹן וְהַגִּיהֶנָם הֵם בְּזֶה הָעוֹלָם מוֹשֵׁ, אֶדְ אֵי אֲפֻשֶׁר לְבוֹא לְשֵׁם מַחְמַת הַקְּרִירוֹת שְׁכַבְד צְפוֹן וְדָרוֹם. וְצַעַר הַבּוֹשָׁה גְּדוּל מְאֹד יוֹתֵר מִעֲנֵשׁ גֵּיהֶנָם, וְכָל יִסּוּרֵי עוֹלָם הַזֶּה יֵשׁ בְּהֵם צַעַר הַבּוֹשָׁה, שְׁמִתְבַּיֵּשׁ מִחֲבָרְיוֹ עַל שֵׁשׁ לוֹ יִסּוּרֵי. וְכֵן לְעַתִּיד לְבוֹא צַעַר הַבּוֹשָׁה גְּדוּל מְאֹד, וְאֲפִלוֹ כָּל צַדִּיק נִכְוָה מִחֻתְמוֹתָ שֶׁל חֲבָרוֹ, אִזּוֹ לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אִזּוֹ לְאוֹתָהּ כְּלָמָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (ב"ב עה), וְאֲמָרוֹ שָׁם: פְּנֵי מוֹשָׁה כְּפָנֵי חַמָּה, פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה, אִזּוֹ לָהּ לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אִזּוֹ לָהּ לְאוֹתָהּ כְּלָמָה וְכוּ'; מִכָּל שְׁפָן אִיף יִתְבַּיֵּשׁוּ הַחֻטְאִים, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן. וְאִם הוּא בְּמִדְרָגָה שְׂאִין צְרִיף לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם אָדָם, יֵשׁ לְהִתְבַּיֵּשׁ מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַיֵּם כָּל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה: הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קוֹבֵר מִתִּים וְכוּ', הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַקֵּר הוֹלִים וְכוּ', וְשֵׂאָר מִצְוֹת הַתּוֹרָה שְׁחֻשְׁבוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַיֵּם אוֹתָם. וְגַם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹתַפְלֵל, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה: מוֹנִין שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹתַפְלֵל וְכוּ', וּמֵאֵי מוֹתַפְלֵל, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֵי וְכוּ'. וְכוּדֵאֵי שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַיֵּם מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְתַפְלָה כְּמוֹ שְׂרָאוּי לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכַמּוֹה רְחוּק בֵּין קִיּוֹם הַתּוֹרָה שְׁלוֹ וּבֵין תְּפִלָּה שְׁלוֹ, לְתוֹרָה וְתַפְלָה שְׁלֵשׁ יִתְבַּרְךָ, כִּי כָּל אֶחָד עוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְפִי מוֹדַרְגָּתוֹ בְּבַחֲבֵינָת נַעֲשָׂה וְנִשְׁמַע, הֵינּוּ תּוֹרָה וְתַפְלָה כְּנָל:

וּבְעַת שְׁהַתְּחִיל לֹאמַר הַתּוֹרָה הַזֹּאת, הַתְּחִיל מוֹהַ עֵנִין הַכְּתוּב כָּאֵן, מַעֲנִין הַגְּזוּעֲדוֹן וְהַגִּיהֶנָם וְצַעַר הַבּוֹשָׁה וְכוּ' כְּנָל, עַד שְׁנִכְנַם בְּעֵנִין תּוֹרָה וְתַפְלָה שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּעַצְמוֹ, כְּכַתּוּב כָּאֵן, וְאַחֲרֵיכֵן נִכְנַם עַל-יַדֵּיזָה מַעֲנִין לְעֵנִין עַד שְׁנִכְנַם כָּל הַתּוֹרָה הַזֹּאת. אֶדְ בְּשַׁעַה שְׁכַתְּבָתִּי לְפָנֵי תּוֹרָה זֹאת, הִפְדָּה הַדְּבָר קָצַת וְצוּהָ עָלַי לְהַתְּחִיל הַתּוֹרָה מַעֲנִין הוֹתָם בְּתוֹךְ

הוֹתָם כְּנָל, וְה' יוֹדַע פְּנִיתוֹ]

והנה תפילה מוציאה לחוץ לגלוי את התורה כחינת נעשה כי בכל תפילה לקיום מתחיל להמשיך לו הארה מהשגת הקיום העתידי בחינת **האפיק דו** וזו לבר כי בעת התפילה שהיא בראשית מאמר שלם נכלל בה ברא חצי מאמר שהיא התורה שעליה מתפלל ונסתרת בתפילה כבמילה בראשית. והוא האדם מרם הנסירה, שמקיים עשיית מצוות התורה, כי עתה נכללים יחד זכר ונקבה תורה ותפילה. כי כשעוסק בתורה ותפילה ועושה מתורות תפילות ועולה בכל פעם מדרגא לדרגא וזכה לשמחת אלו הכתרים וע"י השמחה וזכה לעזות דקדושה ובשת מפני פגם הברית וזוכה לשבר עזות הגוף. אך כאשר אסתיר אדם, כאשר נסתר ממנו דרך התכללות התורה בתפילה והתפילה בתורה בחינת **דבר ונקובא דאינון דו ד' ו' יחדיו כנ"ל**, אזי אין ביכולתו לשבר עזות הגוף בזאת התאוה ח"ו והוא בחינת מה שכתוב **בנים משחיתים ה' יצילנו**.

בראשית ברא בראשית מאמר ברא חצי מאמר אב וכן סתים וגלויא...
לשון רבנו ז"ל: "...לְבָאָה לְעֻזָּת דְקַדְוֶשָׁה בְּנִלְ הוּא עַל יְדֵי שְׁמִיחָה בְּבְחִינַת: "כִּי הַדָּת ה' הִיא מְעַזְקָם" הֵינּוּ עַל יְדֵי בְחִינַת נְעֻשָׁה וְנִשְׁמָע שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְׁמִיחָה כִּמּוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, וְזָרוּזִים לְכַרְכָּה . בְּשַׁעֲרֵה שְׁאִמְרוּ יִשְׂרָאֵל נְעֻשָׁה וְנִשְׁמָע, וְרָדוּ שֵׁשִׁים רַבּוֹא מִלְאָכִים וְנִתְּנוּ שְׁנֵי עֲטוּרוֹת בְּרֹאשׁ פֶּלֶא אֶחָד וְכוּ'. וְכַשֶּׁמָאוּ נִלְקָחוּ וְכוּ'. וְעֵתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְיֹרֵם לָהֶם, שְׁנֵאמַר: "וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשֵׁם" נִמְצָא שֶׁנְעֻשָׁה וְנִשְׁמָע הֵם בְּחִינַת שְׁמִיחָה בְּחִינַת "וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשֵׁם" כְּנִלְ יָדַע, כִּי שְׁנֵי הַעֲדָיִים שֶׁהַכְּתוּרָה בְּחֹרֵב מְנַעֲשָׂה וְנִשְׁמָע הֵם בְּחִינַת "בְּרֹאשִׁית בְּרָא" כִּמּוֹכָא בְּסִפְרָא דְצְנִיעוּתָא בְּרֹאשִׁית דָּא מְאָמַר בְּרָא חֲצֵי מְאָמַר דָּא עֲדָן עֲלָא, עֲדָן תְּתַאָּה חֲכֵמָה עֲלָא, חֲכֵמָה תְּתַאָּה אָב וְכָן כִּי נְעֻשָׁה וְנִשְׁמָע הוּא בְּחִינַת נְסִתְרוֹת וְנִגְלּוֹת. נְעֻשָׁה הוּא בְּחִינַת נִגְלוֹת הֵינּוּ הַמְצוּוֹת שֶׁאֶפְשָׁר לְכָל אֶחָד לְקַיֵּם לְפִי מִדְרָגְתּוֹ וְנִשְׁמָע הִיא בְּחִינַת נְסִתְרוֹת מַה שֶׁהוּא גְבוּהָ וְנִסְתָּר מִפְּנֵי שְׁאִינוֹ יוֹכַל לְעַשׂוֹת עַבְדָּה בְּזָה....

וזה בחינת אב וכן מאמר וחצי מאמר פי ה' נעשה' הוא בחינת נגלה בחינת תורה בחינת 'ברא' בחינות פן בחינות עין בתתאה בחינות חכמה בתתאה בחינות חצי מאמר כנגד ה' נעשה' שהוא בחינות 'בראשית' מאמר השלם חכמה עלאה עין עלאה בחינות אב בחינות תפילה בחינות נסתר פי כל דרגא נגד דרגא שלמעלה מנסה הוא בחינות חצי מאמר כמו האב בשמך מדרג מאמר השלם וכשכנו הקמן מדרג אחריו הוא מדרג רק חצי מאמר פן כל דרגא נגד דרגא שלמעלה מנסה היא בחינות מאמר השלם נגדה וכן מדרגא לדרגא כי כל בני אדם וחיות ועופות יצמחים וכל הדברים שפניה העולם הם רק בחינות חצי מאמר נגד העולם מזה העולם פי הם רק רמזים לדברים הגבוהים מהם וכן מעולם לעולם וכן כלליית הבריאה נגד קדם הבריאה היא בחינות חצי מאמר פי עקר שלמות באין סוף ושם הוא בחינות מאמר השלם וזה 'ברא' שהוא כלליית הבריאה הוא חצי מאמר נגד 'בראשית' שהוא בחינות קדם הבריאה בחינות תפילה כמו 'בראשית' ירא בשת' שהיא התפילה בחינות: 'יראת ה' היא תתהלל' שהוא מאמר השלם ועל פן אמונה נקרא ירושלים, פנפן לגיל על שם שעקר בניה מבראשית שהיא בחינת יראת שלם פי 'תפון יראת, תפון שלם' 'בראשית' ירא בשת', מאמר השלם פי אמונה הוא מהרועים פנ"ל וקרועים אי אפשר להתקרב פי אם על ידי עזות פנ"ל ולעזות זוכין על ידי שמחה פנ"ל ולשמחה זוכין על ידי בחינות נעשה ונשמע שהוא בחינות תורה ותפילה וכו' פנ"ל אך עקר שלמות השמחה הוא על ידי יראת פי 'יגילו ברגעה' פתיב הינו, עקר הגילה והשמחה היא על ידי תפילה שהוא בחינות יראת פנ"ל שהיא בחינות נשמע, בחינות מאמר השלם ששם עקר השלמות פנ"ל נמצא שעקר בניה האמונה שהיא בחינות ירושלים, קריה נאמנה זוכין על ידי תפילה שהוא בחינות יראת בחינות מאמר השלם פנ"ל ועל פן נקראת האמונה ירושלים שהיא יראת שלם פי עקר בניה על ידי בחינות יראת שהוא בחינות מאמר השלם שהו בחינות 'בראשית' ירא בשת' שהוא מאמר השלם פנ"ל עין עלאה דסתים וגניו... עין היא התפילה, היראה השלימה, מאמר שלם בראשית, ירא בשת, הפך עז פנים לגיהנום. והוא עזות דקדושה שמעיו פניו ביראת פתלו לבקש מה' שיחזירוהו בתשובה על עזות הגוף. עין עלאה פתומה וגניוהו היראה השלימה המסורה ללב ונסתרת שם. וגם כי היא בחינת האדם הוא ע"י שנפתח ממנו אור התפילה עד שיוכה להשיגו בכחיתו. וגם שנבחנת היראה במפתרים להיות מורא שמים עליו כמורא בשר ודם. ועוד שבעיקר עין התפילה פתימתה היא בחינת הדבקות בעת התפילה באין סוף שאינו מושג וגניו. עין תתאה, נפיק למטלטלי. ואתגליא ו"ח"ה". ו"ה אלהים. את אדני'

והכלל שעיניך ההתרחקות מהקדושה הוא על ידי העזי פנים שבדור שהם מתגברין ביותר להרחיק מהצדיקי אמת, שהם בחינת השבעה רועים שכל המשכת האמונה הקדושה היא על ידם, על כן אי אפשר להתקרב אל הקדושה כי אם על ידי עזות דקדושה, שצריך כל אדם שיחיה לו עזות דקדושה כדי שיוכל לעמוד נגד עזותם הרע של העזי פנים שנוטלים הממשלה לעצמן, כי עזות מלכותא בלא תגא וכו' עיין שם. ועזות הוא בחינת קולות, בחינת "הן יתן בקולו קול עוז", ולבא לעזות הוא על ידי שמחה שזוכים על ידי שני הכתרים, שהם נעשה ונשמע, שהם בחינת תורה ותפילה, נגלה ונסתר וכו', בחינת בראשית ברא, אב וכן וכו', וצריך כל אדם לילך מדרגא לדרגא וכו', עד שיחיה נכלל בתחילת נקודת הבריאה וכו', ואחר כך שנכלל באין סוף שם התורה היא תורת ה' ממש, והתפילה היא תפילה ה' ממש עיין שם. וקודם שיוצאין ועולין מדרגא לדרגא צריך שיחיה לו ירידה קודם העליה, כי ירידה היא תכלית העליה וכו' עיין שם (תורה כ"ב) כל זה חוטב (ליקוטי הלכות אבן עזר ה' פריה ורביה ד')

הוא גוי חוטב עם כבד זרע מרעים בנים משחיתים. שבעה דרגין - ז' דרגות של רשעים ומדורי גהנום הנמשכים מעזות דסטרא אחרא, בחינת עז פנים לגיהנום, הנמשך מעזות הגוף. והעיקר עזות הגוף בתאוה הידועה, הפך בראשית ירא בשת, כי אין בושח אלא במקום עריין. וזה כנגד זה עשה אלוקים, כנגד ז' רועים הקדושים בכרית, בחינת בראשית ברית אש, אשר מגיעים אליהם ע"י עזות דקדושה על ידי שמחה ע"י שעולים מדרגא לדרגא ועושים מתורה תפילה בחינת נעשה ונשמע בחינת בראשית ברא ומגיעים לרועים כנ"ל כדי לתקן האמונה .

והנה בעת שאמר התורה הנ"ל התחיל מענין בושח הנכבה מחופתו של חברו הגדולה מעונש הגיהנום, אוי לאותה בושח אוי לאותה כלימה. ויש לומר שהקדים אז לפי סדר דברי הספרא קודם מאמר בראשית (כמוכא בס' יא ובליקוטי הלכ' א"ח עירובין ד' עיין שם) כי קודם העליה שעולה בכל פעם מדרגא לדרגא שהוא בחינת נעשה ונשמע בחינת בראשית ברא מאמר וחצי מאמר כמובא לקמן, אזי צריך שיחיה ירידה קודם העליה והירידה היא תכלית העליה, כי עתה לפני הגאולה הנצחית שהיא תכלית עזות הגוף בזאת התאוה, כיון עתה לפני הגאולה הנצחית שהיא תכלית העליה אזי מצרפים אותו בתכלית הירידה, כמו שהיה בימי מרדכי ואסתר שירדו ונתנסו בזאת התאוה כדי להתגבר עליה אלא שנכשלו בנשים נוכריות ולא עמדו בנסיון. ובזכות מרדכי שזכה לתורת ה', המשיך ממקומו הגבוה עד לתכלית העשיה והמקום הנמוך שנפלו אליו, הארת פורים, שיחזקו עצמם לבלי להתייאש ולעזוק ועקה מרה לשבר עזות הגוף עד שזכו לבושה בחינת ירא בשת בחינת פחד היהודים עד שזכו לקבל התורה מאהבה קימו וקבלו ונהפוך הוא שנתהפכו הודונות לזכיות ונכללו באין סוף. כך כאן בא לחזקו מרם בו הגאולה, שאף שנפל לבחינת ז' דרגין הנ"ל, שלא יתייאש מלבקש להתקרב לו' רועים שזכו למאמר השלם לאמונה השלמה ירושלים קריה נאמנה אשר על ידם יש גם לנו תקווה לזכות לבושח דקדושה.

יוד ה"ה. ו"ה ה"י, ו"י אפיק ד' ה' ה' ה' ה' אפיק וזו דבר אסתיר אדם דבר ונקובא דאינון דו דכתוב בנים משחיתים... י' ו' כנגד נעשה ונשמע תורה ותפילה. י' חכמה בחינת תורה בחינת נעשה ה' בינה כנגד נשמע, בחינת תפילה, כי שמיעה דתליא בליבא, עבודה שבלב זו תפילה דבקות באין סוף. ואלו הנעשה ונשמע הגבוהים בחינת תורת ותפילת ה' ממש שזכה הצדיק הגדול במעלה אשר יש לו להתבייש אך ורק מה'. והוא תקוותו כנ"ל והוא ממושיך מאלו הנעשה ונשמע שלו, לכל אחד כפי דרגתו ובחירתו בכל פעם הארה מבחינת נשמע גבוה יותר אשר יתחפך לנעשה גבוה יותר. וזה ו' ה' בחינת תורה ותפילה שלנו שאנו בבחירתנו עולים מדרגא לדרגא דור לדור ומתקרבים לה' ולצדיקו רועי הדור. עד שזוכה בעת הגאולה לתכלית העליה לעלות גם אנו ל- ה' י' ע"י תפילה ותורה ע"י נשמע ונעשה, כי זה תלוי בזה תורה ותפילה, כי ע"י תפילה זוכה לקיים ע"י תורה וידע על מה להתפלל, כי ו' שהיא התורה אפיק ומוציא ד' שהיא התפילה מלכות לבנה, דלית לה מורא אלא מה שמקבלת מחמה והכמה שהיא התורה המלמדת על מה ראוי להתפלל. עד שזוכה להתפלל בראוי לקיום התורה. והעיקר קיום שיחיה נכלל על ידו בתורה השם ממש בחינת י' נקודה המרמו להתכללות באין פי החכמה מאין תמצא וזהו ה' שיעולה מתפילה ה' לתורה ו' ולהתכללות בראשית החכמה י'.

עדי תתאה היא יראת הצי המאמר בעשיית מצוות התורה בחינת נעשה, בחינת נגלה בח' אתגליא מה שזכה להשיג לפי מדרגתו ויוצאת נשמתו בגילוי בגוף ובמעשיו בפילטול וכיבוד עולם העשיה, בחינת תיקון הותם הרגליו וקבלת תוכחת הצדיק, לבשר הנשמה שהוא הגוף. מה שהחי נושא ומטלטל עצמו על ידי עצמותו שהיא נשמתו. כלומר הגוף נהיה בשר לנשמה ומשמשה במצוות מעשיות, שמקבל הארת עדין עלאה, מאמר השלם בתוך הגוף. וגם מה שהצדיק מאיר לעם שהם בשר לו.

ועוד מה שמאיר יוצא ומתגלה קודם הבריאה שהיא שרש הבריאה בח' בראשית מאמר שלם, שהיא הנהגת ה'. והחיים שנמשך משם לבריאה בחינת ברא הצי מאמר.

ולפעמים יוצא ומתגלה אור הפנים והשגחתו בתוך הבריאה. וכל זה נרמז בשם הוי"ה בחינת בן שמקבל מהאב בחינת ו"ה המקבל מ"ה בחינת אב בחכמה בחינת בראשית, בחינת כולל, שהם בתוך הבריאה בחכמה עשית. והוא בחינת המשכת החסדים, שמאיר האלוקות הנשמה והצדיק בבריאה בגוף ובעם. כל זה הוא בח' נעשה ונשמע הרמוזים בתיבות בראשית ברא, שזוכה לעלות מדרגא לדר' בכל פעם ע"י שמחת העזות דקדושה.

ולפעמים הנשמה מתרחקת מהגוף, או הצדיק מהעם או כביכול ה' מרחיק גילוי הנהגתו מהעולם ואז הוא בחינת דין הרמוזים בהמשך הפסוק אלקים את. ובשמות אדני' אחיה. אדני' בחינת אדון בחינת דין, אחי"ה בח' שאינו מתגלה מה שמהווה עתה הבריאה, רק עתיד להתגלות בח' אנא זמין למהוי. וכל זה הוא בחינת הירידה שהיא תכלית העליה.

ולפעמים הוא טובה לנשמה לצדיק ולקודם הבריאה מה שהגוף העם והעולם קיבלו הארה, כי אז דיקא על ידי הגוף נזכרת הנשמה בהשגתה והזורת על ידי הגוף למקומה ואף עולה. וגם הצדיק לפעמים עולה בזכות העם. בח' כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל כמואב בתורה מ'ט וגם בתורה... עלו זה כנגב עיין שם. כל זה בנפש.

וגם בעולם, קדושת ארץ ישראל, ירושלים וקודש הקודשים אשר קבלו הארת גילוי האלוקות שמקודם הבריאה בעת שבית המקדש היה קיים, גם עתה נשאר הרשימו בבחינת הגוף שהיא א"י וירושלים של מטה. והרשימו מעורר אותה להשגיח שוב גם אחרי החורבן והסתלקות האור עד שתזכיר כביכול לה', לשוב ולהיכנס בירושלים של מעלה.

נמצא אלו השמות המרמוזים על עת קבלת הארת הנשמה בגוף וכו' בחינת ימינא כנ"ל ועת הסתלקות הארה בחינת שמאלא כחדא אשתתפו כי שניהם כאחד משמשים לתכלית גילוי אלוקתו כי גם הירידה בחינת שמאלא היא תכלית העליה.

ועוד יש לומר כי ימינא בחינת בראשית ירא בשת עדין עלאה, על ידו זוכה לעזות דקדושה בחינת ברא כי עתה הבושה מאירה בגוף בחינת עשיה בח' למען תחיה יראתו השלימה בחינת בראשית מאמר שלם הנסתר ומסורה ללב. ועתה מאירה הנשמה המתביישת על פניכם אשר כגופכם, לבלתי תחטאו במצוות לא תעשה ובקום עשה. ואזי הבושת מביאה לעזות דקדושה ונכללים ומשתתפים יחד הבושת בימין והעזות בשמאלא כדי לעלות מדרגא לדרגא להמשיך בכל פעם חיים חדשים מעת ה' מתורת ה' עץ חיים עד שזוכה שוב לחיים נצחיים כמו במתן תורה קודם שאיבדו הכתרים.

וזהו

השמים ואת, דכתיב והתפארת והנצה אינון כחדא אשתתפו. השמים בחינת תפארת אש ומים כחדא כנ"ל ואת הוא והנצה בחינת העליה בכל פעם מדרגא לדרגא עד אין סוף בחינת נצחיות, גם הם משתתפים ביחד ומביאים זה לזה. כי הבושה והיראה מפני ה' המביאה לעזות דקדושה בחינת תפארת כנ"ל, מביאים אותו לעלות מדרגא לדרגא, בחינת דור לדור בחינת

נצה ומה שעולה מדרגא לדרגא זוכה להשיג יותר יראת ה' בכל פעם ולהתבייש ממנו יותר שדיקא ע"י זה זוכה לעלות שוב והזור הלילה.

הארץ, דכתיב מה אדיר שמך בכל הארץ מלא כל הארץ כבודו. וע"י שעולה מדרגא לדרגא זוכה לשמחה ועזות דקדושה ולהתקרב לרועים המשלימים אמנותו בח' שכן ארץ ורעה אמונה וע"י גדילת האמונה בח' אזי מה אדיר שמך, ע"י הצדיק הרועה, בחינת כל המאיר בארץ האמונה. וזה מה שדיקא משיג בכל פעם שרחוק ממנו ההשגה בח', בחינת מה בח' נשמע. וע"י האמונה הצדיק ממשך ממאמר השלם יראה שלימה ומלאה.

בח' מלא כל הארץ, ירושלים קריה נאמנה. בחינת שבעת ימים תמלא ידם, הותם הידים, הותם האמונה ובונה החותמות וממשיך עזות דקדושה לשבר עזות הגוף בתאוה הידועה וממשיך בשת בחינת כבודו שמכבד ה' בראוי, הפך בשת כסמטרא אחרא אשר במקום עריין.

יהי רפיך בתוך המים להבדיל בין הקודש ובין קודש הקודשים, עתיקא לזעירא. - הנה עיקר החיים השמחה כשעולה מדרגא לדרגא ומשיג בכל פעם נעשה ונשמע חדשים. לכך הוצרך בבריאת עולמו להבדיל על ידי

רפיך בין דרגות ההשגה מרם ישיגם, שאם לא כן היה מיד נכלל באין סוף והיתה הבריאה הזורת לראשית, אלא עשה רפיך בתוך המים שהיא התורה המובדלת ממנו שעליה מתפלל בחינת נעשה ונשמע בחינת קודש בחינת זעירא שהיא המדרגה הקטנה והנמוכה לעומת קודש הקודשים שעדין יש לו בחירה וישות. וזה הרפיך מבדיל בין אלו המים לבין מי קודש הקודשים דרגתו הבאה בחינת תורת ה' ותפילת ה', כי שם בקודש הקודשים המקום הגבוה ביותר היה נכנס הכהן גדול ביום הכיפורים ונכלל באין סוף בראשית מאמר סתום מאמר שלם בחינת עתיקא קודם הבריאה זוכה לתפילת ה' בחינת מה שהיה יוצא שם המפורש מפיו. ותפילת רבי ישמעאל כהן גדול. שנכנס פעם אחת לפני ולפנים בקודש הקודשים זוכה לשמוע תפילת ה' יהי רצון מלפני וכו' משם עיקר המשכת החיים וכפרת העוונות שנתהפכים לזכיות כי נכללים באין סוף ע"י תכלית העליה בתשובת עם ישראל בשומעם שם המפורש שם מלא המהווה הבריאה.

אתפרש, ואתדבק לא אתפרש ממש פומא ממלל רברבן - וזה הרפיך מפריש בין תפילתו ותורתו לתורת ותפילת ה', אך גם הרפיך מדביק ביניהם, כי הוא הגורם לירידה תכלית העליה, שהסתר הוויתו המאפשר מקום לבחירה בעוון ה', משאיר מקום לתשובה מאהבה להכלל בקודש הקודשים.

ועוד מצד אחד מופרש, שלא זכה עדין לנעשה הגבוה אך מצד התפילה לקיים הנעשה הגבוה הרי נדבק בדבקות התפילה באין סוף ומקבל משם הארה של עתיד הנעשה שיוכה לקיים. כי לא אתפרש ממש אלא בעת שפיו ממלל לבקש גדולות אשר ממלמל בלימוד תורתו על המדרגות הגדולות ממנו בחינת רברבן אזי מקבל הארה משם כנ"ל.

אנתיק ואתערר בכתיבן זעירין, - וזה הרפיך המבדיל מנתק מההתכללות באין סוף ומתערר מעליו במדרגות הגבוהות ממנו שצריך להשיג בחינת נעשה ונשמע בחינת כתיבן הנ"ל שהם קטנים ביחס לכתרים החדשים שיהיו לו אחר השגת כתרים אלו הנוכחים. ועוד שהם זעירין שעושים אותו קטן מגודל הבושה שזוכה כי מתבייש מגודל רוממותו יתברך כאשר משבחו בלשון מדברת גודלת הכורא.

חמשה זינין מים - ואלו השני כתרים של תורה ותפילה מתחלקים כל אחד לחמשה פוגי מים המשולים כנגד חמשה חומשי תורה וחמשה ספרי תהילים שתקן דוד. המלך ע"ה לעשות מתורות תפילות.

וכתיב ונתן עליו מים חיים אל כלי - ואלו המים של נעשה ונשמע המעלים אותו מדרגא לדרגא הם עיקר החיים. וזהו שכתוב ונתן עליו דיקא, בחינת כתרים מעל ראשו שהם מים הממשיכים חיים ממקור החיים, אל כלי הוא הגוף, שאז הנשמה נדבכת בגוף אשר הוא בשר לה ע"י שנשבר עזותו בזכות שמחת הכתרים וזהו עיקר החיים שהנשמה מאירה בשלמות בכלי הגוף.

הוא אלוקים חיים ומלך עולם - הוא הממשיך לכל הנבראים חיות אלוקות כפי מה שמסגלים לעצמם תורה ותפילה ונעשה ונשמע לגלות כי הוא מלך עולם כי אין מלך בלא עם. ומלכותו נעלמת ומתגלה כפי עליית דרגות הנעשה ונשמע המכנעים העזי פנים המולכים על הדור בלא תגא ונתגלים הרועים האמתיים המגלים אמנותו ומלכותו בשלימות בירושלים עיר דוד המלך.

אתהלך לפני ה' בארצות החיים - כי עיקר ההליכה מדרגא לדרגא להשיג פני ה' לפני ולפנים בדבקות התפילה ולימוד התורה בחינת תורת ותפילת ה', הוא בארצות של האמונה שזוכה בכל פעם לאמונה ויראה יותר עליונה שמשם עיקר השמחה והחיים כנ"ל בחינת תודיעני אורה חיים שבע שמחות את פניך נצה.

והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים - ומה שהנשמה עולה בכל פעם מדרגא לדרגא עד שגם בעת עלייתה לעולם הבא אינה פוסקת מעלייתה עד שנכללת באין סוף בצרור החיים אשר בו צרור מקור חיים.

ועץ החיים בתוך הגן - זה בחינת הגן עדין עילאה, בראשית מאמר שלם מלכות דאצילות תורת ה' ממש שהיא עץ חיים לחיות חיים נצחיים בעולם הנשמות וזה דיקא ע"י בושה ירא בשת בחינת תוך הגנות והבושה פנימיות הבושה שהיא יראת הרוממות.

י"ה יו"ד ח"י אח"י בין מים למים - אלו הצירופים מרמוזים על הרפיך המבדיל בין כל דרגא ודרגא בין קודש לקודש הקודשים כנ"ל.

י"ה - בחינת חכמת התורה וביתת התפילה ומילוי שלהם מורה על השגה יותר פנימית שלהם והשגת נעשה ונשמע גבוהים יותר הנסתרים קודם לכן על ידי הרפיך כנ"ל.

או י"ה חכמה ביה ה' צור עולמים, כולם בחכמה עשית, בחינת חכמת התורה בחינת נעשה. והמילוי בחינת פרמי הבינה, שמתפלל לקיים הנעשה הרחוק ממנו ומקבל הארה משם ומילוי מורה על מאמר שלם יראה שלימה ומלאה בחינת תפילה שכלב. ואלו הם המים שכלל דרגא ובניהם אחי"ה בחינת שם אחי"ה עם הכולל והאותיות נמט' הוי"ה, כי אנא זמין למהוי,

שיתגלה לכם הוויתור שאני מהווה הכל אך עתה אני מסתיר זאת, בחינת ירידה תכלית העליה בין מים למים והבן.

מים שלימין ומים לא שלימין רחמים שלימין ורחמין דלא שלימין – מים שלימין מאמר שלם יראה שלימה תפילת ה' קודש הקודשים הם רחמים שלימין דעתיקא, שאין שום פגם חוצין ומבדיל כי מתהפכים הזדונות לזכיות וזה עיקר התגלות רחמיו בשלמות. מים לא שלימין היא התפילה בחינת רחמים כפי דרגתו למביע רחמי בחינת חצי מאמר ולא שלם בחינת נעשה שזוכה כפי דרגתו לקיים מצוות עשה של התפילה עד שיוזכה לקיימה בבחינת מאמר שלם שמשם מקבל חצי המאמר.

עייני תורה ק"ה עניני סוגי הרחמים. ויש לבאר בפשטות כי רחמים שאינם שלימין חצי מאמר היא אריכות אפו יתברך שמו, שממתין עד שיוזכה לקיים כל התרי"ג בשלמות. ועד שיוודע לקיים כל המעשים בשלמות מסתמא לפעמים נכשל בשוגג ואף ששגגת לימוד עולה זדון ממתין לו עד שיוזכה לתפילת ותורת ה' שנגלה לו פניו ושם בפועל מתהפכים לזכיות.

ויאמר ה' לא ידון רוחי באדם בשגם הוא בשר. – ויאמר חצי המאמר, האומר את דברי והארת המאמר שקבל ממאמר השלם הממתק אותו. בחינת האומר דבר בשם אומרו עתיקא. רוחי שבנקב השמאלי שבאפי בחינת דין בחינת ידון רוחי, לא ידון. באדם, על ידי האדם העליון מאמר השלם היושב על כסאו לדון ברחמים שלימין כנ"ל.

וזה האדם העליון הוא נשמת משה הרועה הנאמן שנאמר בעבורו, נעשה אדם. והוא שהשיג מאמר השלם תורת ה' בחינת נעשה ותפילת ה' בחינת נשמע, שנכלל באין סוף. והוא בשגם גמט' משה שחי מאה ועשרים שנה ומפניו ובשגם הוא בשר, שהיה בשר לה' לקבל תורתו והוא ממשכה לנו לבטל הדין הבא מזדונות כי נתהפכים לזכיות ולכן לא ידון רוחי בזכות אדם הוא משה כנ"ל.

ויאמר ה', כד אתיישבא בזעירא. מכאן לאומר דבר בשם אמרו. דעתיקע סתים קאמר לא ידון רוחי באדם דלעילא, משום דבההוא רוחא דאתנשבא מתרין נקבין דפרדשא, משיך לתתאי – וזה כאשר מתיישב משה משיח שמגיע ומשיג עד עתיקא מאמר שלם ויושב על כסאו שמתחתיו שהוא זעירא דאנפין ונזשבת רוחו שבשני נקבי אפו חיים והיי החיים, קודש וקודש הקודשים. בחינת חיים נצחיים. והוא ממשיך אלו החיים לתחתונים. בחינת משיך לתתאי, שהם בשר למשה, המזכך בשר גופם לקבל הארת נשמתם בשגם הוא בשר.

בגין כך כתיב היו ימיו מאה ועשרים שנה. וי"ד שלים ולא שלים. י" בלחרו מאה. תרין אתון תרין זמני, מאה ועשרים שנה. י" בלחרו כד אתגליא בזעירא, אתמשך בעשר אלפין שנין. מכאן כתיב ותשת עלי כפכת. – על ידי זאת הרוח שממשיך להם, נמשכים לעלות אליו מדרגא לדרגא בעשרת אלפים מדרגות ושנים.

וזהו מאה ועשרים שנות ימי משה כנגד מאמר שלם בחינת יוד, שנאמר ונכלל בו גם המילוי. וכלול ה' עשר מעשר לחשבון מאה יוד' פעמים מה שממשיך מאמר השלם לכשרו עם ישראל ומה שנמשכים להשיגו. עולה לחשבון עשרים הרי מאה עשרים שנה.

לכן ו' שלם הוא משה המשיג מאמר השלם וי' לא שלם השגת חצי המאמר של העם.

לכן כאשר י' לבדו מאיר בז"א, כאשר מתיישב בו וממשיך דרכו את עשרות אלפי השנים בחינת אריכות אפיים עד שיוזכו כל ישראל להשיב כתרם הנאבד ולא ידה ממנו נדה, אז יתקן המא אדם הראשון בבחינת תשת עלי כפך בחינת יוד גמט' כף מאמר השלם, על ידי שישים עליו כף יד ימינו ברחמיו השלמים.

והנפילים היו בארץ הינו דכתיב ומשם יפרד והיה לארבע ראשים מאתר דאתפרש גנתא אקרו הנפילים דכתיב ומשם יפרד היו בארץ בימים ההם, ולא לבתר זמנא. עד דאתא יהושע, וני האלקים אסטמרו עד דאתא שלמה ובנות האדם אתכללא הדא הוא דכתיב ותענוגות – הנה הנשמה הנקראת אני המשיגה אלוקות היא עצם האדם כמוכא שם. ושם אני מרמוז על עצמותה שהיא חלק אלוקה ממעל ונכללת באין. ולפעמים נופלת ממדרגתה ובשר הגוף מזכירה ומחזירה למקומה. כך גם כביכול שם הוי"ה שם העצם מרמוז על עצמותו יתברך, שמשם זה מקבלת הנשמה השגותיה בהתגלות. ונפילת העולמות והנשמות הרמוזים בשם השם הוא בחינת הנפילים.

כי ההשגה היא בדעת הנשמה אך בשר הגוף בחינת חותם החיצון הוא כאמונה ב' שכן ארץ ורעה אמונה, שרועי הדור משלימים האמונה שה' שוכן אתנו אפילו בתחתיות ארץ ומחזקים אותנו כי הנפילים בחינת נפילת השגותינו עדין נמצאים בארץ כאמונה שאפשר להחזירם על ידי האמונה השגת בשר הגוף שמאיר הצדיק בו מרחוק.

ומשם יפרד והיה לארבע ראשים – נפרדת הנשמה מהשגתה ונפרדים כביכול אותיות השם זו מזו בבחינת נרגן מפריד אלוף ונופלת מלכות ה' לארבע מלכויות שאז לוקחים המלכות העזי פנים שבדור בחינת היו

צריה לראש כח' מלכותא בלא תגא כלי כתרי השמחה והחודו הנמשכת ממקומו.

וזה בחינת מה שמפורשת השגת הבן, עדן תתאה מהשפעת הגן שבעדן עלאה מאמר האב.

וממה שנפרד העם מן הצדיק הבשר מהנשמה מגן עדן, נקראים העם נפילים. כי נפרד נהר השגתם שמשפיע הצדיק להם בגן הנשמות. שהיא השגת כבודו ולוקחים הכבוד העזי פנים. ועיקר תקותינו כנ"ל על ידי הרועה הנאמן המשיב הכבוד לה'.

ובפועל היו הנפילים בניהם של בני האלוקים ובנות האדם, המה המלאכים שירדו בגוף ונלכדו בעזותו בימים ההם כדור אנוש וגם אחרי כן כדור המבול אשר השחיתו דרכם מתוקף עזות הגוף ולא נתקנו אלא בימי יהושע על ידו כי הוא זכה לעזות דקדושה ובושה על ידי שקבל מפני משה פני חמה, אוי לאותה בושה. וזכה על ידי קול עזות של שופר להפיל חומת יריחו חומת אותיות חותם דסתרא אחרא ובנה חומת הקדושה חותם הידין והרגליו ועל ידי משה שהתפלל שינצל מעצת המרגלים שפחדו מהנפילים בני הענקים ואמר י"ה יושיעך בחינת תורה ותפילה כנ"ל י' וה'. ואז נתקנו אבותם של הנפילים בני האלוקים.

ובנות האדם נתקנו על ידי שלמה ונכללו באדם העליון, עתיקא, מאמר השלם, יראה שלימה על ידי שלמה, מלך שהשלום ושלמות היראה שלו כי זכו שוב לקבל מתענוגות בחינת תענוגות הנשמה המאירה לגוף הפך תענוגים של הגוף כי תענוגות לשון נקבה המרמוז על הנשמה המתענגת מאלוקות ולעומתה הגוף נהנה מתענוגים לשון זכר ומשליט עצמו על הנשמה ללכת אחרי תאוותו ולהפילה. וזהו ענג שבת על ידי ירא שבת ענג ר"ת עזן נהר גן, עדן עלאה מאמר השלם המשפיע נהורח דרך נהר לגן בו עשבי נשמות ישראל. כי זה עיקר הענג האמיתי, דבקות תפילה המביאה לשמחה מתוך יראה שלימה.

בני האדם אתרמיו מהאי רוחין אחרנין, דלא אתכללו בחכמה עלאה. – בני האדם עלו מעל הרוחות האחרות רוחות השמות של תאוות הגוף הנמשך בעזותו אחרי הכלי עולם הזה, זה בחינת עובדי ה' הכשרים המקיימים מצוות מעשיות כפי רצון ה' אך אינם נכללים בחכמה עלאה נסתרות התורה תורת ה', כי מסתפקים בפשט פגמרת ואין ברצונם לעלות בכל פעם לנעשה ונשמע גבוהים יותר.

ולכן שלמה שכן נכלל בחכמה עלאה באדם עליון מאמר השלם יכל לתקן את בנות האדם כנ"ל מה שלא כן בני האדם. וזהו –

דכתיב וחי נתן חכמה לשלמה. וכתיב ויחכם מכל האדם – כל דיקא שנכלל באדם העליון תורת ה'.

משום דהני לא אתכללו – כל אלו כנ"ל לא נכללו בחכמה עלאה.

וה' נתן חכמה, ה' עלאה – חכמה העליונה הנמשכת מדבקות התפילה.

ויחכם דמינה אתחכם לתתא – שממנה החכים למטה, שגם בשר גופו קיבל ממנה.

המה הגיבורים אשר מעולם, עולם דלעילא.

אני השם, דאתנהגן בשמא. מאי שמא. שמא קדישא, דאתנהגן ביה דלא קדישין לתתא, ולא אתנהגן אלא בשמא. אנשי השם סתם, ולא אנשי הוי"ה. לאי דמסתם סתימא, אלא גריעותא ולא גריעותא אנשי השם סתם מכללא דאדם נפקו, הנפילים שנפלו מהתכללות במאמר העליון המהווה הכל, אשר ברא חצי המאמר, המה הגיבורים שגבורתם להתגבר בעזות הגוף היא מנפילת עזות דקדושה הנמשכת מעולם העליון מאמר השלם, בראשית בחינת נשמע, שמשם עיקר השמחה. וזה דיקא אשר מעולם אשר לשון שמחה וזהו בראשית אשר בית כי ביתי בית תפילה יקרא מקום התפילה ושמחה והעזות דקדושה כי עזו וחדווה במקומו.

ואלו האנשים הכשרים שנפלו מעבודת ה' ולא התחזקו בעזות דקדושה לשוב להשיג הנסתר מהם, הם נקראים אנשי השם שבהעלם מקבלים משם הקדיש הוי"ה באופן סתם, שמתנהגים על פי ד' אמות של הלכה הנמשכים מד' אותיות ה', אך אינם קדושים למטה שאין משיגים הנסתר שלמעלה בנשמה כדי שתאיר הקדושה למטה בבשר הגוף. לכן נקראים אנשי השם באופן סתם. אך לא מסתם סתימא בשתי חותמות דסתרא אחרא, אלא גריעות הסתימות היא אחת, שאינם מקבלים מהותם הרגלים הפנימי לקבל תוכחת ההכמים להתקדש ולהשיג הנסתר מהם רק נשאר חותם החיצון של האמונה בגדולת הצדיקים הזוכים לנסתר ומקיימים ההלכה שבתוכה רזין ורזין דרזין. והמה אנשי השם סתם שיצאו מהתכללות במאמר השלם אדם העליון חכמה העליונה.

כתיב אדם ביקר כל יליו, אדם ביקר, ביקרו דמלכא, כל יליו, בלא רוחא.

– הרי כתוב נעשה אדם בצלמנו כדמותינו, כי מבשרי אחזה אלוהי, שאברי בשר גוף האדם ואברי נשמתו כדמותנו כדמותינו על הרוחניות הנסתר שלמעלה בתורת ה' שורשי הבריאה שנבראה לגלות כבודו ומלכותו בחי' לכבודו בראתיו בחינת יקר וכבוד. לכן אדם התחתון הנכלל בכבודו של מלכו של

עולם שכראנו לכבודו, עליו לעלות ולהשיג בכל פעם הנסתר ממנו שזה בחינת היים והתעוררות הפך השינה והמיתה לכן **בל ילין וישן** וישאר במיתתו הרוחנית בלא רוח חיים הנמשכת מהארת נשמתו הנסתרת בו, אלא לא יתייאש לעולם ויועק מעומק לבו ונשמתו בעזות דקדושה לה' שיקרבהו אליו וישבר עזות הגוף שיקבל חיות אור הנשמה, כי ע"י קולות דקדושה מבטש עין הגוף שידלק באור נשמתו **המגלה כבוד ויקר המלך וגדולתו**.

תליסר מלכי קרבא, בשבעה – י"ג מלכים כנגד י"ג בני יעקב ויוסף כנגד י"ב נוסחאות התפילה ונוסח הי"ג בימות המשיח שיעקר התפילה ע"י אמונה הנמשכת מהשבעה רועים והם י"ג מלכים כנגד מלכות אמונה. ועיקר מלחמתם וקרבותיהם הוא להכניע עזות דסתרא אחרא.

שבעה מלכין בארעא, אתחיוא נצחי קרבא – **שבעת הרועים מלכי ארץ הרועים** את האמונה של עם ישראל חותם הידין, **המה נראים ומתגלים מנצחים הקרב**, כי ע"י שעם ישראל שהם בשר לרועים מתקרבים אליהם מתגלה הנסתר והנשמע של הצדיקים, שמתגלה אמונתם הגדולה ועזותם דקדושה להכניע העזי פנים המלעיגים על הרחוקים ומקרבים אותם בחינת **קרבא**. וז' רועים **מנצחים** תמיד לנצח. כי בכל הדורות העזי פנים כגון המון הרשע וכו' נפלו בזכות הרועים ועם ישראל חי וקיים.

תשעה דסלקין בדרגין, דרחמי ברעותהון, ולית דימחי בידיהון – **תשעה בחינות של תפילה** שעל ידיהם **עולים וסלקין ממדרגה למדרגה** של נעשה ונשמע גבוהים יותר בכל פעם. והם **רצים ברצונם**, שיש להם **רצון** להשיג הנסתר מהם ומקבלים התוכחה של מוכיחי הדור, אוי הרצים יצאו הדופים בחינת חותם הרגלים חותם הפנימי להשיג הנסתר. ושומעים לרועים ומקבלים מהם עזות ואמונה ועולים ברצונם העזי מדרגה לדרגה ומכניעים עזות הגוף ואין מלעיג **שימחה בידם** להחלישם ולביישם מהלתקרב למלכי קרבא, **בידם** דיקא כי תקנו חותם הידים שהיא האמונה השלימה שעל ידה עיקר עזות דקדושה.

המשה מלכין קיימין בבהילן, לקמו ארבע לא יכלין למוקם – **ט' מלכים ט' בחינות של אמונה** ותפילה המעלים את דרגת השגת שלמות התפילה. **המשה מלכי** התפילה כנגד המשיח פרקי תהילים, לזכות לנעשה של המשה חומשי תורה, **עומדים** בתפילה בחינת אין עמידה אלא בתפילה **בבהילן** ופחד בחינת יראה, ירא בשת, מאמר השלם בחי' נשמע. אך אוי לאותה בושה כי עדין לו זכו לתפילת ה' שנכללים באין, כי לפני **ארבע** שהם ד' אותיות השם המרמזים על תפילת ה' שמתפלל לעורר רחמיו, כנגד תפילתו לא יכולים לעמוד כי אין תפילתם נחשבת תפילה.

ארבע מלכין נפקין לקדמות ארבע, בהון תליין כענבין באתכלא צירין בהו שבעה רחמיין – **ד' מלכים** בחינת הנפילים כנ"ל שנפלו ונפרדו לארבע ראשים **יוצאים לקראת** שרשם בהליכתם מדרגה לדרגה. ושרשם תפילת ה' ברחמים כנ"ל הנרמזים בשם בן ד' כנל. ואלו **הד' מלכים** נפילי האמונה **תליים ונאחזים כשרשם כענבים באשכול** כי גם בנפילת האמונה עדין נשארת בהם נקודת האמונה, כי עם ישראל מאמינים בני מאמינים המה הרועים, כי באשכול זה הממשיך חיות לענבים כולם הם עם ישראל המשולים לגפן **צרורים** בו וכזה האשכול גם **שבעת הרצים** לימודי ה' שבעת הרועים המהוקים ומעלים נפילת אמונת כל הענבים.

סחדין סהדותא ולא קיימין בדיכתייהו – וע"י שמשגיגים בכל פעם נעשה ונשמע גבוהים שהם **הכתרים והעדיים** המה ב' עדים המעידים ככתרם על מלכות המתפלל ולומד מן מלכי רבנן, וזאת העדות של הכתרים מעלה אותם שוב במדרגת התפילה מה **שלא עומדים במקומם** אלא עולים. כי בהתבונן המשיג בהשגותיו החדשות המה לו עדות כי יכול שוב ושוב להשיג כתרים חדשים כי כבר הכתירו המלך בכל פעם בעדיים משובחים יותר וכן ימשיך.

אילנא דמכסם יתיב בגו – בתוך התפילות **יושב אילן התורה המכוסם** כי עיקר התפילה לעשות מתורות תפילות. ועיקר האילן והתורה הוא תוך **ופנימיות** תורת הצדיק בחינת נשמת התורה שהיא מבוסמת, כי הנשמה נהנת מהריח וכך גם התורה הפנימית כביכול נהנת שלומדים אותה ומתפללים ביראה להשיגה. וזו גם שמהת המתפלל שנשמתו **מתכסמת** ונהנית מריח היראה שיש בסודות התורה שהשיג ועתידי להשיג.

בענפי אחידן ומקננן צפריין – **בענפי האילן של התורה, מאוחדים** בהשגתם אותם **הציפורים המקוננות** בו **פקיין התורה**, שנעשה מתורת ה' תורתו. כי ביצים מארי מארא אפרוחים מארי משנה בנים שהם **ציפורים כאימן מארי קבלה** פנימיות האילן שמתוכו יוצא הכוסם. **תחתיו תמלל חיותא דשליטא** **בההוא אילנא בתרי כבישין, למהך בשבעה סמכין סחרניה**, **בארבע חיוון, מתגלגלנין בארבע סטריין** – **מתחת האילן** ובשליטתו **מצל ומגן על חיה היא חיות הנשמה** המקבלת חיות מהתחדשות הנעשה ונשמע שמשגיגה בכל פעם שהוא פנימיות הכוסם שבאילן והיא

שולמת על הגוף על ידי אותו אילן ועין החיים והחיות והנסתר שבו, בחינת בההוא (לשון נסתר). על ידי **שתי כבישים** ודרכים של תורה ותפילה נעשה ונשמע להשיג לעלות **בכבש** להשיג **בכשינו** של עולם דיקא על ידי שעולה בכל פעם בהתחדשות מדרגא לדרגא ולא קופץ ומדלג ומדרגות בבחינת במופלא ממך על תדרוש, שידע כי אינו יודע עד היכן מגיעים רחמיו להפך הכל לעליה. עד שסוף כול סוף יוכה להשיג ארבע חיות שבמעשה מרכבה שעל זה שואלים נשמתו בעולם הבא וזה דיקא על ידי שעמק כאמונה. ואלו השתי דרכים של תורה ותפילה המביאים לשמחה ועזות **למהך וללכת** והתקרב **לשבעה** רועים **הסומכים** אותו **בידיהם המלאות** אמונה בחינת **סחרניה** בחינת אמונתך סביכותיך.

כי על ידי שלמות האמונה שהרועים משפיעים לו דיקא עולה מדרגא לדרגא והתגלות חיות אלוקות נפלא עד שבגודל אמונתו רואה בעיניו ממש מעשה מרכבה כמבואר בחידושי מוהרנ"ת אמונה ר"ת נפתחו השמים וזארה מראות אלוקים. שהוא בחינת **ארבע חיוון** הנמשכים מארבע אותיות השם כנ"ל **ומתגלגלים** מעולה לעלול עד הדרגות הנמוכות שבהנהגת העולם הזה בד' רוחות שמים של עולם העשיה. וגם שהרועים בהשגתם הגבוה באמונה **ממשיכים אמונה** כפי דרגת המתקרבים אליהם בחינת **גלגול גלגל עגול** בחינת **סחרניה** כנ"ל.

חויא דרחיט בש"ע דילוגין, דליג על טורין, מקפין על גבעתא, דכתיב מדלג על ההרים מקפין על הגבעות – לעומת החיה הקדושה המקבלת מעין החיים כנ"ל העולה מדרגה לדרגה הבאה, **הנחש** המסית לאכול מעין הדעת לדרוש במופלא ממנו ולהורידו לבאר שחת **דלגל על הרי השגתו** בתורה שלא לפי מדרגתו להשיג ש"ע נהורין אור הפנים בעזות הגוף ולקפין על **גבעות** התפילה שלא באמת בכוננת הלב אלא רק בחיצוניות התנועות והשירה. עד שכאשר דורש במופלא ואינו משיגו נופל ה"ו מהאמונה ועזות דקדושה לכפירות ותאוות הגוף ר"ל.

זנביה כפומיה, בשנוי, נקיב בתרין גיסיין – **זנבו של הנחש וסופו המחליש והמונב הנחשלים** אחריו במחשבות בושה דסתרא אחרא ועזות הגוף מלהתקרב בעזות דקדושה לרועים, **בוהו בפה** שמלעיג על הרחוקים הרוצים להתקרב ומלעיג על הצדיקים המנהיגים והרועים הצאן קדושים להגיע אל שדה הנסתרות על דרכי התורה ותפילה. והוא **בשתי שיניו** הארסיות למלעיג על המתקרב ועל הצדיק על הנעשה ועל הנשמע – **נוקב בשתי צדדים אלו כנ"ל**.

כד נטיל גיסטרא אתעביד לתלת רוחין – וזאת כאשר לוקח **ונטל לשונו** הרעה ודיבוריו הרעים **ונעשה ג' רוחות**, רוח שמות של עזות הגוף, רוח סערה של הקיטרוג על המתקרב ורוח קול ההברה של העוונות. וכל אחת מאלו הרוחות משפיעה על חברתה והבן.

ובכללות אלו הג' רוחות וקולות הם כנגד כל הקדושה של השופר. **תקיעה** היא אמונה שבאה על ידי קולות עזות. **שברים** שבירת עזות הגוף, **תרועה** התקרבות לרועים. כנגדם קול ההברה תקיעת אמונה כוזבת וכפירות הבאה מהקירת הנחש שברים שובר רווח מלהתקרב לקדושה תרועה שמקרבו להעזי פנים בבחינת מלכותא בלא תגא. (עיין ליקוטי הלכות בשר בהלב ד' י"ב).

כתיב ויתהלך הנוד את האלוקים וכתיב הנוד לנער על פי דרכו לנער הידוע – **ללכת בבחינת הינוד** והתחדשות בחינת **ויתהלך הנוד**, יש לדעת שאינו יודע ומשיג, כי כך יוכל להתחדש תמיד להשיג יותר, וזה בחינת **את האלוקים** בחינת צמצום בחינת במופלא ממך על תדרוש. **וכתוב הנוד לנער** להשיג איך הנהגת ה' בעולמו מתלבשת בחינת השגת מט"ט ששורשו בסוד השגת המרכבה בחינת ארבע נכנסו לפרדס שמט"ט הוא הנער הידוע להתחדש ולהתחנך להשיג דרכו המשתנה דיקא, לדעת שהוא ידוע אך ורק לה' כי אין אנו יודעים כלל כלל לא. ודיקא על ידי הביטול והתכללות באין סוף ישגו כפי שתינתן רשות.

את האלוקים, ולא את הוי"ה, ואיננו בשם זה, כי לקח אותו אלוקים להקרא בשמו – שם מט"ט מלאך ה' צבקות משותף בשם **אלוקים** הנהגת הצמצום והגבורה **להסתיר הכתרים**, שהם י-ה שבשם הוי"ה, כדי שתישאר הבחירה להשיגם.

תלת בתי דינין, ארבע אינון – **ג' בתי דינים של צדיקים** רועי הדור, **בינוניים** המתקרבים אליהם **ורשעים** העזי פנים שבדור, הנפתחים בראש השנה בירח האיתנים והעזות וקול השופר בג' מיני תקיעת, תקיעה לבטל דין העזי פנים שברים לבטל עזות גוף הבינוניים שמשם דינם ותרועה לגלות הסתרת השגת הרועים שמשם דינם שאין יכולים להוכיח הדור ולכבל הגזרות ונתפשים ה"ו בעון הדור.

אלו הג' בתי דינים הם נמשכים מדי' **אותיות השם** אשר כולו רחמים ומאריך אפו לרשעים עד שייכניעו הצדיקים עזותם הרע של הרשעים ע"י התקרבות הבינוניים ויתחפכו כל ודונות העזות לזכות ונשגב ה' לבדו ביים ההוא. **ארבע בתי דינין דליעלא** – בבחינת **אדם העליון עתיקא** היושב על הכסא

למתק כל הדינים.

ארבע בתי דינים לתתא – כיושב על הכסא שהוא הבית דין של מטה ומנשב מאפו הרחמן למתק משפט למטה לגלות בעולם העשיה הרחמים. **דכתיב לא תעשו עול במשפט המדה במשקל ובמשורה. דינא קשיא דינא רפיא. דינא דלא קשיא, דינא בשקולא, דינא דלא בשקולא. דינא רפיא דאפילו לא האי ולא האי – לא תעשו עול במשפט בחינת כפירות לחשוב שיש ח"ו עיוות הדין בשמים, שזה הפך האמונה, אלא דעו כי צורי ולא עזולתה במשפטו, כי כל המשפטים המתגלים למטה בדין קשה או לא, במשפט צדק או במשפט מעוקל כביכול במידה או משקל ומשורה מצומצמים או דין רפה שהרחמים גוברים בו, אלו הדינים הנקבעים בראש השנה מתמתקים על ידי קול השופר של ראש השנה ויום הכיפורים כי ביום הכיפורים משמיעים תרועה ארוכה לרמוז שכולם נכללים ברועים.**

ויחי בי החל האדם לרב על פני האדמה. החל האדם לרב, היינו דכתיב בשגם וגו' האדם דלעילא. – כאשר מתחדש האדם בהתחלה חדשה ככל פעם ע"י עזות דקדושה ומרבה בהשגות חדשות של תורות ותפילות ע"י הרועים בחינת **בשגם** דא משה, אזי בזאת ההתחלה **בי החל** מעורר רחמי **אדם העליון עתיקא.**

וכתיב על פני האדמה – שעולה מדרגא לדרגא לשוב בתשובה ולהאחו בשורשו **פני האדמה** אשר ממנה לוקח. או יאמר כי מה שעולה ככל פעם בחינת על לראות פני ה' כביכול, ידע כי כל זה בחינת **אדמה** ודמיון לעומת תורת ותפילה ה' ממש שזכה משה.

ומשה לא ידע כי קרן עור פניו, היינו דכתיב כתנות עור – ע"י משה רועה הנאמן שזכה לתכלית הידיעה וההשגה **שלא נדע**, דיקא על ידי זה האיר לעם ישראל שהם בשרו ועורו וכותנתו ולבושו, לתקן להם הטא האדם לחפך העור לאור מהארת הנשמה.

קרן דכתיב ויקח שמואל את קרן השמן. לית משיחא אלא בשמן שם אצמיה קרן לדוד – קרן הוא השופר המוציא קול עזות דקדושה ועיקר העזות על ידי שמחה על ידי הכתרים שהם בחינת **שמן משהת קודש** (כמובא שם ל"ה מ"ז עיין שם), שע"י זה **דוד משיחא** משבעת הרועים נמשך למלך כדי לגדל מלכות שמים לכן **משיחא** מלשון **שמן** כי כתר מלכות ניתן ע"י השגת הכתרים המביאים לשמחה ועזות, בחינת בעוז ישמח מלך עוז דיקא, **ישמח** אותיות **משיח** ששמחתו ע"י **שמן** הכתרים המביא לקרן העזות.

והנה ע"י **שמן** שם הרחמים דייקא, אתה **תרים** ותקים את **קרננו** ועזותינו לבקש והתפלל כראוי על הגאולה, שמשם, מוזאת התפילה בעזות דקדושה ואמונה שלימה **תצמיח** קרן ועזות למשיח בן דוד להכניע בעזותו העזי פנים ולקרננו אילך בתשובה שלימה מאהבה.

היינו עשיראה דמלאכא. ואתיא מן יובלא דהיא אמא – היינו שהמלכות העשירית שבספרות שהיא ה' אחרונה שבשם הוי"ה **מקבלת מאמא** ה' ראשונה שבשם הנקראת **יובל** שנת החמישים שערי בינה, כי עיקר עזות קרן המלכות היא כבינת לב אמא שנתפילה, כלומר עיקר השיבות כוח העזות הוא בתפילה לה' **דכתיב במשור** והמשכת הישועה והגאולה בקרן ועזות הנמשכת מכתר של יובל אמא היא התפילה. והעזות שוב מחזקת התפילה וכל זה מקבלים מתפילת השבעה רועים הכלולים זה מזה היינו מי שיערי בינה ושער אדרון תפילת ה'.

קרן כיובלא אתעטר עשיראה באימא – קרן עזות מלכות (העשירית כנ"ל) תפילתנו בבחירתנו להשיג ולהמשיך תפילת ה' **מתעטרת באימא קרן חויבל** שמקבלת תפילתנו הארה מקוף כתר ועטרה מתפילת ה' שהשיג משה.

קרן, דנטייל קרן ורוח לאתבא רוחיא ליה. – קרן הוא השופר שנוטל ובתוכו רוח קול השופר כדי להשיב לו רוחו, רוח חיותו, היא הנשמה. שע"י תשובתו בזכות קול השופר השובר גופו, משיב רוחו. ויש לומר כי השופר אשר צר מלמטה ורחב מלמעלה המפיק דיקא קול עז והזק הוא מרמז על הירידה והמיצר המתהפכת לתכלית המרחב העליה והצמר הלכן בהלכנת העזות בהתפכם לזכויות בתשובתו מאהבה.

והאי קרן יובלא הוא. ויובל ה'. ה' **נשיבא דרוחא לכולא. וכולא תייבין לאתרייהו, דכתיב אהא י"י אלוקים, כד אתחזי ה' לה' י"י אלוקים אתקרי שם מלא וכתוב ונשגב י"י לבדו ביום ההוא.** – אותה קרן שבה שמן הכתרים כנ"ל, היא **יובל** בינה, עולם התשובה הרמוזה **באות** ה' הראשונה של שם הוי"ה שעיקר הכתר הוא התפילה עבודת הלב בינה ליבא שהיא כוונת התפילה והנדבקות באמונה שקיבל מהרועים, מביאתו לתשובה מאהבה ותענוג הנשמה בתפילה ונתהפכים הזדויות לזכויות ונכללים באין סוף לכן זאת הוי"ה העליונה **נושבת** רוח חיים נצחיים מאין סוף מקור חיים **לכולם** לתקן כל הוא הברית. **וכולם חוזרים** בתשובה שלימה **למקומם** וצור מהצבתם. **כמו שכתוב אי"ה י"י אלוקים, כאשר ה' התחתונה** שהיא

מלכות השם והרועים, המתגלה ע"י כוונת הלב שהיא ה' **עליונה ונראות** זו לזו שה' תחתונה שבה בתשובה להכלל בשם השם, שנשלמת האמונה בהשגתה ה' השומע תפילתו ומעלהו מדרגה לדרגה בכל פעם ומאמין כי הבשר שהוא עולם הזה בחינת **שם אלוקים** גמט' טבע מקבל חיות ומושגה **משם הוי"ה** אזי י"י **אלוקים נקרא שם מלא.** כי מתגלה יראה ואמונה שלימה ומלאה כי ה' ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין.

ובגודל התשובה מאהבה כנ"ל נכללים הזדויות שנתהפכו לזכויות באין סוף ולא נמצא עון בישראל ומתהפך הכל לטובה **ונשגב ה' לבדו ביום ההוא** הנסתר של הגאולה שיהיה כולו טוב, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד במהרה בימינו אמן.

והנה טרם נסיים כסייעתא דשמיא פירוש הספרא דצניעותא יש לומר כי מצד האמת היה ראוי ללמוד ולפרש כל החמישה פרקים ה' פעמים כל פעם על פי אחת מהתורות שרבינו גילה, כי כל אחת מהן היא הקדמה נפלאה לכל הספרא.

ובכל אופן ראינו לקשר בקצרה התורות אחת לחברתה ולפרקי הספרא לסיכום. והוא כי פרק א' על פי תורה י"ט מדבר מתיקון קליפת נוגה שבבחירת האדם לקדש עצמו במותר לו שע"י זה עיקר תיקון הברית ובפרק ב' על פי תורה ב' מדבר מתיקון התפילה שע"י תיקון הברית. ובפרק ג' מדבר מהמשכת התורה המביאה לנצחון המלחמה להגיע לא"י שעיקר המשכת התורה ע"י התפילה בתחנונים שע"י תיקון הברית. ובפרק ד' על פי תורה כ"א מדבר מהכנסת המקיפים לפנים בבחינת רוח הקודש שע"י צעקה וקדושת ז' קני המנורה שבפנים שזאת הרוח הקודש היא בעצמה בחינת המשכת הידושי התורה ובפרק ה' על פי תורה כ"ב המלמדנו לעשות מתורות תפילות להשיג ככל פעם כתרים ומקיפים חדשים והנה קול הצעקה שבתורה כ"א להכניס המקיפים הוא גם משבר עזות הגוף כמובא בתורה כ"ב והענין לעשות מתורות תפילות המובא בתורה כ"ב הוא גם המובא בתורה ב' בענין התלכשות התורה בעיבור התפילה.

וענין העליה מדרגא לדרגא מובא בתורה כ' כי בא"י עולים מדרגא לדרגא והוא השגת המקיפים החדשים ככל פעם המובא בתורה כ"א והשגת הכתרים נעשה ונשמע בתורה כ"ב שהם המקיפים המוזכרים בתורה כ"א. והמשותף לכל התורות הוא המשכת הידושי התורה ברוח הקודש של הצדיק והקדמותיו והוא בחינת אשרי הזוכה לעייל ולהכנס ולצאת בשלום מהספרא עם הידושי תורה ועיצות לעבודת ה' על ידי הקדמות הצדיקים. ויהי רצון שזוכה לעשות מכל התורות הללו תפילות לעשות נחת רוח ליוצריו עד ירחם עלינו במהרה לגאלנו.

על בן פתים ואתעטר צניעותא דמלאכא, דהיינו ספרא דצניעותא. – ונחזור ללמודנו על פי תורה כ"ב המגלה **סוד הירידה תכלית העליה שיתהפכו כל הזדויות לזכויות**, וכדי שלא ינקו ח"ו החיצוניים מזה הסוד לכן **פתים הוא ונעטר** בכתר הנשמע הנעלם בראשית מאמר פתים ונסתרת ומוצנעת דרך **עלית מלכות** ה' דיקא מהרהוקים שנפלו בגלות אשר יעלו בתכלית העליה וביאת הגואל במהרה בימינו אמן. כי עתה שכבר בא לעולם רבנו הקדוש נחל נובע מקור חכמה רבנו נחמן לגלות אלו סודות עליית המלכות מנפילת בתכלית הירידה עד לתכלית העליה בכתר, אשר היו **מוצנעים בזה הספר**, הנה הגיע עת וזמן לעיין בהם כי עתה כולם הפצים ליראה את שמך לעלות בתכלית העליה עד אשר לא ימצא עוון, ונשגב ה' לבדו. כי הצדיקים הגדולים במעלה רשבי ורנב"ש נצח והוד רועים אותנו ומולכים אותנו ברגליהם ועיצותיהם בית ה' ובזכותם תבוא הגאולה במהרה בימינו אמן.

זכאה למאן דעאל ונפק יודע שבילוי ואורחוי. – זכאי יהיה מכל עוון בתשובה שלימה מאהבה **מי שנכנס** על ידי הקדמות הנצח **ויוצא** בקרני ההוד **ויודע השבילים** הדקים והעיצות הדקות **והדרבים** הרחבות ועמוקות מיני ים אשר בדרך ים החכמה של רבי שמעון בר יוחאי ורבנו נחמן בן שמחה בן פינא. זכותם תגן עלינו אמן ונזכה כולנו במהרה לראות פני משיח צדקנו ובנין זבול בית תפארתנו

במהרה בימינו אמן.

תם ונשלם השבחה לבורא עולם.

י"ג אלול תשע"ג.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתה לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמות רבנו הקדוש ונשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

א. **עזות היא מדה רעה מאד, פי עז פנים לגיהנום. והענינים של כל הדברים החליף אברהם אבינו על שעבוד מלכות, אבל ענין העזות נשאר רק בגיהנום. אף צריך שתדע, כמו שהעזות הוא מדה רעה מאד, כמו כן צריך האדם דוקא שיהיה לו עזות דקדושה, פי אי אפשר לבוא לצדיקו אמת ולהתקרב אל הקדושה פי אם עלידי עזות דקא, כמו שאמרו רז"ל: "הוי עז כנמר" וכו'. פי כל המונעים והחולקים והמתנגדים עקר בהם הוא רק עלידי העזות, שהוא מלכותא בלא תנא. עלינו מי שרוצה לכהור בהיים ולהתקרב אל האמת, אי אפשר בשום אופן פי אם כשהיה לו עזות גדול מאד לעמד נגד עזותם הרע ויהיה מצחו חזק לעמת מצחם. פי אי אפשר לבנם אל הקדושה פי אם עלידי עזות:**

תפילה על פי הלימוד

אין לי על מי להשען פי אם על אבי שבשמים אין לי שום תקוה פי אם עליך אב הרחמן אין לי שום מקטח ומנוח פי אם על הסדיק העצומים. רבוננו של עולם, יהמו מעיד עלי, יכמרו חנינותיך על עולב פמוני, על מלא חרפות ובולשות פמוני יך תכון עמי אף ורעך תאמצינו קומה בעזרתי והושיעני פי אתה כל יוכל, "ולא יבצר מפיך מופה" ואתה ברחמיך וחסדיך הרבים ובכחך הגדול אתה מעלה מתכלית הירידה לעליה גדולה, עד שהירידה היא תכלית העליה ואתה מהפך ברחמיך העונות לזכות, פי מי יאמר דך מה תעשה, חים וקמל עלינו ועשה את אשר תעשה ברחמיך וחסדיך העצומים, באפן שתעלה אותנו מירידתנו ותאמר לצרותינו די ותתחיל מעתה להעלות אותנו מעלה מעלה, ויתהפכו כל הירידות לעליות גדולות ותוכנו לתשובה שלמה באמת ואתה ברחמיך תהפך כל העונות לזכות אות שנט ונתעוררו ברחמיך, שנוקה לעסק כל מינו בתורה ומעשים טובים ובתפילה באמת ובאמונה ובענה אמתיות ובמסירות נפש, ובדבקות גדול אליך כבסול גמור ונזקה ברחמיך הרבים להמשיך עלינו ככל פעם אור העדיים והבתרים הקדושים שהבתרת אותנו בחורב בשעת קבלת התורה, בעת שאמרנו לפניך נעשה ונשמע, שאז נכתרו שני בתרים בראש כל אהד ואהד מיישראל, ועל ידי הטאני נלקחו ונסתלקו מפנו ואתה עתיד להתוורם לנו, כמו שכתוב: "ושמחת עולם על ראשם".

עצה ותחבולה אנה לעכניע ולשפר עזות הגוף פי כל דרך וכל עצה וכל תחבולה שלגו צדיקי אמת, אשר על ידם וכולים לשפר עזות הגוף ולהתקרב אליך, קשה וקבד עלי לקום העצה בעצמה ואיני יודע באיזה דרך אנה להתחיל לקום עצותיך הקדושות אשר גלית על ידי צדיקי אמת, פי מרדתי בכל עצותיך הטובות. אות שנו רבוננו של עולם, רבוננו דעלמא בלא, קמל עלי פי עכשו איני יודע שום עצה ותחבולה, פי אם לצעק אליך תמיד שתתנני במתנת הנם לנמרי בכל המדות טובות, ומצילני בחסדיך הגדולים מכל התאות ומדות רעות וגם לזה איני זוכה פי חולפים ועוברים ימים ושנים אשר איני זוכה אפילו לצעק אליך באמת בראוי ואפילו אם היו עוברים בלי פגמים הייתי צריך גם פן לצעק מאד על אבדת תומן תוקר מכל הון אשר הייתי יכול להרויח ולהשתפר בו חיי עולם בלי שעור וערה אף הלואי, מי יתן והיו הימים עוברים על כל פנים בלי פגמים כלל אבל אחר שהימים והשנים עברו כצל עובר בהרף עין, והם כולאים פגמים באלו, הטאים ועונות ופשעים, והפגמים והעונות מתגברים כל כך עד שאיני יכול אפילו לצעק אליך בראוי כמו שאני צריך לצעק. ועתה עתה אבי שבשמים, אבי שבשמים, מה תעשה מה אפעל, להיכן אברך, להיכן אעוף לשפן, "מי יתנני כבודך מלון אורחים", לברך מנשמיית ועזות הגוף אף אתה יודע פי אין מקום לברך מן הגוף אהפכה ואתהפכה באופן כמלי וכלם שבים למקום אהד אליך לבד עיני תלויות, אליך לבד רעיוני צופיות, אליך לבד עיני נשואות לתשועת ה' עיני מנהלות ודומיות

אבי שבשמים, רחם עלי ברחמי האב על הפן ותמשיך עלי מדת היראה והבושה דקדושה משרשה מקדם הקריאה, ממואמר השלם, שהוא "בראשית ירא בשת", מהקמה עלאה, מעדן עלאה דסתים ונניו מי לא יירא בפני אורות הצהצחות האלו, מי לא יתבייש בפניהם, מי לא יפחד, מי לא ירעד פשובר רחוקו הגדול מהשנת אורות האלו אפילו אם היה נקי מן החטא הנמרי מכל שכן מי שפגם איזה פגם כל שהוא בכל ימי חייו, מכל שכן וכל שכן מלא חטא ועוון ופשע חים וקמל עלי, חים וקמל על נפשי ורוחי ונשמת, חים וקמל על גופי המנשם הרחוק מקדשותך בתכלית ההרחקה, הפגום בכמה מיני פגמים, המפקלל בכמה מיני קלקולים. רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, אדון הרחמים והסליחות, "יראה עניי ועמלי, ראה עניי ומרודי לענה וראש" אתה יודע עצם הרחמנות שיש על בשר גופי, שהיא עז וזקן כל כך בתאות עולם הזה, עד שנתרחק הגוף מן הנשמה בתכלית הרחוק, עד שאי אפשר להנשמה להתקרב כלל להגוף לגלות לו ולהאיר בו מכל הארה ומכל השנה שהנשמה מושגת בכל עת תמיד בעולמות העליונים אשר פנתה הטובה היתה בכריאתי וכיצאיתי לזה העולם, בדי שאנקה לחשיג אותך בעולם הזה בגוף ונפש ביחד ולא חסתי על כבודך הגדול והקדוש, ועל כבוד הנשמה הקדושה, ולא נתחזקתי להתגבר על תאות הגוף ומדותיו הרעים, עד שאין הנשמה יכולה להתקרב להגוף כלל, מהמת שהיא עז וזקן בהתאוות מאד וכל כך נתגבר עזות הגוף בלי שום בושח כלל מהשם יתברך, עד שאיני יודע כלל באיזה דרך באיזה

לעילוי נשמת מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת חיה ליאורה בת פטריסיה

להצלת שמעון בן רומנה רוחמה, ולדוע של קיימא וכן לרפואה שלמה רחל בת מול ורומנה רוחמה בת שמחה

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמת מירה בת אשר ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת דבורה בת חיים ת.נ.צ.ב.ה.